БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 301 (16.384). | 28 декабрь 1975 йил, якшанба | Баҳоси 2 тийин.

САМИМИЙ МИННАТДОРЧИЛИК

Жаҳон Тинчлик Кенгашининг президиуми мени Фредерик Жолио-Кюри номидаги «Тинчлик олтин» медали билан мукофотлаганлиги муносабати билан социалистик давлатларнинг, коммунистик партияларнинг раҳбарлари, кўпгина мамлакатлар давлат, сиёсий ва жамоат арбоблари, партия, совет, касаба союз, комсомол ва бошқа ташкилотларимиз, корхоналар, колхозлар, муассасалар, ҳарбий қисмларнинг коллективлари, кўпгина гражданлар ва дўстлар табрикномалар йўлладилар.

Мен бу мукофотни ва сон-саноқсиз табрикномаларни халқларнинг мустаҳкам тинчлиги ва хавфсизлиги учун курашда партиямиз ва давлатимизнинг тарихий хизматларини жаҳон жамоатчилигининг эътироф этиши деб биламан. Барча совет кишилари — заводларда ва далаларда, фан ва маданият соҳасида ишлаётган, Ватанимиз посбонлигида турган ёки Ватанимизнинг халқаро сиёсатини амалга ошираётган кишилар ана шу олижаноб мақсадларни рўёбга чиқаришга ҳисса қўшмоқдалар.

Бизнинг содиқ дўстларимиз ва сафдошларимиз — қардош социалистик давлатларнинг халқлари, барча мамлакатларнинг коммунистлари, миллий озодлик учун курашувчилар, тинчлик тарафдорларининг кўп миллионли бутун жаҳон ҳаракати, яхши ниятли барча кишилар халқаро кескинликни юмшатиш ишига кўп куч ва ғайрат сарфламоқдалар.

Юборган барча табрикномалар учун чуқур миннатдорчилик изҳор этаман. Бу табрикномаларнинг сидқиллиги ва самимийлиги мени ер юзида тинчлик, озодлик ва адолат идеаллари тантана қилиши учун КПСС ва Совет давлатининг ленинча тинчliksевар ташқи сиёсатини оғишмай амалга ошириш йўлида яна ҳам қунт билан ишлашга илҳомлантиради.

Л. БРЕЖНЕВ.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

ЯКУНЛОВЧИ ЙИЛ: ЗАФАРЛИ ОДИМЛАР

ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИ — ЮКСАЛИШ ОМИЛИ

Мамлакатимизнинг ҳамма жойида партиямизнинг XXV съездига тайёргарлик ишлари авж олиб кетди. Районимиз меҳнаткашлари ҳам бу анжуманни муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун курашмоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг «1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари» тўғрисида Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXV съездига лойиҳасини зўр кўтаринки руҳ билан муҳокама қилмоқдалар, тўққизинчи беш йилликда эришилган ютуқларни мустаҳкамлаш билан, ўнинчи беш йилликда пахта, сут, гўшт, дон, сабзавот ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кўпайтиришга қаратилган режалар белгиламоқдалар.

Районимизда пахта тайёрлаш бўйича белгиланган беш йиллик план ортиғи билан адо этилди, она-Ватанга саккизинчи беш йилдагига нисбатан 54951 тонна кўп пахта етказиб берилди. Ўтиб бораётган беш йилликда ҳосилдорлик гектар бошига 10 центнер оширилди.

Деҳқонларимиз об-ҳаво ноқулай келган якунловчи йилда ҳам баракали хирмон кўтардилар ва давлат тайёрлов пунктларига 58.5 минг тоннадан кўпроқ «оқ олтин» етказиб бердилар. Бу ўтган йили тайёрланган пахтадан 2300 тонна кўпдир. Районимиз бўйича ҳосилдорлик 33,2 центнерни ташкил қилди. Уч колхоз, бир совхоз ҳар гектар ердан 36 центнердан ошириб ҳосил олди. 40-50 центнерчи бригадалар сони анча кўпайди.

Биринчи бўлиб пахта тайёрлаш юзасидан социалистик мажбуриятини бажарган Охунбобоев номли колхозда ҳосилдорлик 37 центнердан ошиб кетди. Ленин номли совхоз коллективи топшириққа қўшимча 2902 тонна пахта тайёрлаб, ялпи миқдорни 14200 тоннага етказди. Ўтиб бораётган беш йилликда совхоз бўйича ҳосилдорлик гектар бошига 10,5 центнер оширилди.

«Янгиобод», «Москва» колхозларининг деҳқонлари гектаридан 36 центнердан хирмон кўтариб социалистик мажбуриятларини шараф билан бажардилар. «Учқўрғон» совхози, «Ленинград», «Партия XXIV съезди», «Андижон» ва Ленин номли колхозларнинг деҳқонлари ҳам топшириққа қўшимча кўп миқдорда пахта тайёрладилар. Планини бажармаган бригадалар сони тобора камаймоқда.

Ленин номли совхознинг коммунист Бойдада Аъзамов бошлиқ бригадаси 44 центнердан пахта хирмони кўтарди. «Андижон» колхозининг Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Мукаррама Хўжамуродова бошлиқ бригадаси аъзолари ҳам шундай кўрсаткичга эришди. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Биз лойиҳани қизғин муҳокама қилар эканмиз, унга **ҳар бир колхоз ва совхозда юқори ҳосилли пахтачилик бригадалари замирида илғор тажрибалар мактаби ташкил қилинсин,** деган сўзларни ёзиб қўйишни истардик.

Пахта теримини машиналаштиришда катта муваффақиятларга эришилмоқда. Бундан кейин ҳам шу йўлдан олға бораверамиз. Ўтиб бораётган беш йилликда районимиз бўйича машина теримини ялпи ҳосилга нисбатан 23 процентдан 87 процентга кўтардик. Демак, теримни тўла машиналаштириш учун етарли имкониятларга эгамиз. Бироқ, техника воситаларини етарли миқдорда эҳтиёт қисмлар билан таъминлашда узилишга йўл қўйилмоқда, бу ишнинг кафолотини олган айрим ташкилотлар ўз вазифасини тўла бажармаётир. Шу сабабли **лойиҳага тракторлар ва бошқа техника воситаларини эҳтиёт қисмлар билан таъминлаш кафолотини олган ташкилотлар ўз бурчларини вақтида бажаришлари керак,** деган ибораларни ёзиб қўйишни таклиф қиламиз.

Лойиҳада алмашлаб экишни бутун чоралар билан кучайтириш зарурлиги таъкидланган. Бу фикрга тўла қўшиламиз. Пахта-беда алмашлаб экишнинг жорий қилиниши ва унга маккажўхорининг киритилиши хом ашё етиштиришни кўпайтирибгина қолмасдан, чорва моллар озуқа базасини ҳам мустаҳкамлайди. Бу эса сут, гўшт ва бошқа маҳсулотлар тайёрлашни кўпайтиришда ҳал қилувчи роль ўйнайди, халқимизнинг турмуш фаровонлиги янада яхшиланади. Шуни назарда тутиб, **ўнинчи беш йилликда ҳар бир районда пахта-беда-маккажўхори алмашлаб экишга кўчиш асосан тугаллансин, деган фикримизни лойиҳага ёзиб қўйилишини илтимос қиламиз.** Биз ўнинчи беш йилликда алмашлаб экиш схемасини барча колхозларимиз ва совхозларимизда асосан жорий қилиб бўламиз.

Районимиз хўжаликларида 15 от кучига эга бўлган 3576 та трактор ва бошқа хил техника воситалари бор. Уларнинг кўпчилик қисмидан икки сменада фойдаланилмоқда. Аммо, бир қисм техника воситаларидан механизатор кадрлар етишмаслиги туфайли бир сменада фойдаланилмоқда, холос. **Ўнинчи беш йилликда ҳамма марказдаги тракторлар, пахта териш машиналари, механизм ва агрегатлардан тўла икки сменада фойдаланиш таъминлансин, бунинг учун ҳар бир хўжаликда малакали механизатор кадрларнинг янги отряди тайёрлансин, деган иборалар лойиҳага ёзиб қўйилса, колхозчи-деҳқонларнинг фикри ифода этилган бўлур эди.** Биз ёшлао, хусусан хотин-қизлардан механизаторлар тайёрлаш йўли билан бунга эришамиз.

Колхоз ва совхозларимиз кўплаб даромад олмоқда, колхозчилар ва ишчиларнинг турмуш шароити тобора яхшиланмоқда. Янги типда поселкалар қурилмоқда. Лекин бу борада ҳали кўп иш қилишимиз керак. Колхозчилар, ишчилардан бир қисми ҳамон эски типда қурилган уйларда истиқомат қилаётганидан кўз юма олмаймиз. Қурилиш ва ободончилик ишларини янада кучайтириш мақсадида бўлинмас фондлардаги маблағларни кўпайтириш мақсадга мувофиқдир. Шу сабабли **лойиҳага колхозларнинг бўлинмас фондларидаги маблағлари ҳозиргига нисбатан анча кўпайтирилсин,** деб ёзиб қўйилишини таклиф қиламиз.

Шу кунларда колхозлар ва совхозларда ўтиб бораётган хўжалик йилига якун ясалмоқда. Дастлабки ҳисоб-китоблар шуни кўрсатдики, Учқўрғон районининг меҳнаткашлари партия ташкилотлари раҳбарлигида КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, пахта ва бошқа хил маҳсулотлар етиштиришни кўпайтиришда мисли кўрилмаган муваффақиятларга эришдилар. Лекин бу чегара эмас. КПСС XXV съезди лойиҳасини муҳокама қилар эканмиз, асосий диққат-эътиборни бу борада фойдаланилмай ётган резервларни ҳаракатга келтириш, партия ташкилотларининг ташкилотчилик қобилиятини, коммунистларнинг авангардлик ролини янада оширишни кўзда тутмоқдамиз. Ўнинчи беш йилликнинг биринчи даврасида — 1976 йилда районимиз бўйича камида 65 минг тонна пахта тайёрлашни режалаб қўйдик. Чорвачиликни ривожлантириб, маҳсулот етиштириш ва давлатга топширишни ҳам анча кўпайтирамиз. Ҳар бош қорамолнинг тирик вазнини камида 500 килограммга етказишни кўзда тутмоқдамиз.

Районимиз меҳнаткашлари агротехниканинг қишки тадбирларини изчиллик билан амалга ошириб, келаси йил мўл ҳосилига пухта замин яратадилар, КПСС XXV съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб оладилар.

А. ХАСАНОВ,
Учқўрғон район партия комитетининг биринчи секретари, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати.

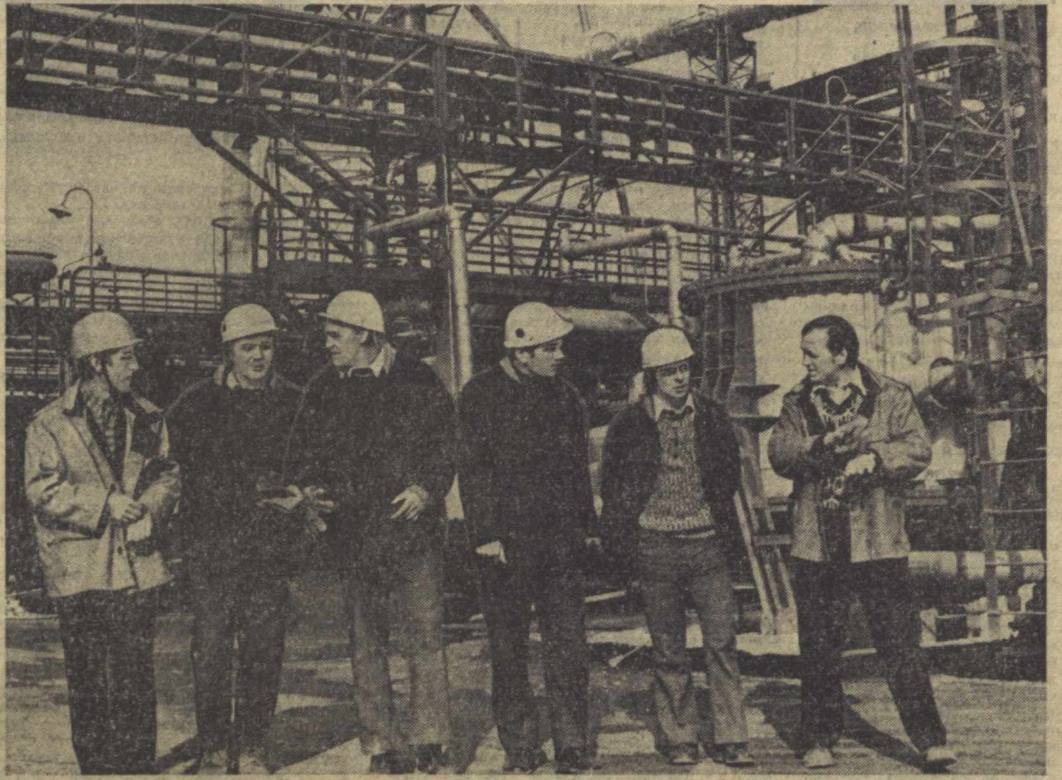

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ. В. И. Ленин номидаги Олмалиқ конметаллургия комбинатининг олтингугурт кислотаси заводи муддатидан илгари қуриб битказилган эди. Ҳозир корхонада кўплаб маҳсулот ишлаб чиқариш ва унинг сифатини яхшилаш йўлида қизғин мусобақа кучайиб кетди. Корхона лойиҳасини тайёрлашда ва уни ишга туширишда поляк мутахассислари фаол иштирок этишди. Суратда: (чапдан) заводнинг старший механиги Г. Кошеваров, поляк мутахассислари Л. Кашуб, О. Ковальский, А. Витек, М. Шарэк ва завод директори А. Стороженко.

Г. Пун фотоси (ТАСС фотохроникаси).

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Ўзбекистон ССР аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлигига қарашли корхоналарнинг коллективлари тўққизинчи беш йиллик даври учун белгиланган планни 25 декабрь куни, муддатидан илгари бажардилар. Маиший хизмат кўрсатиш ҳажмини ўстириш суръатлари 1970 йилга нисбатан икки баравар, қишлоқ жойларида 2,3 баравар ўсди.

Тўққизинчи беш йиллик мобайнида икки юзта йирик маиший хизмат кўрсатиш объектлари қурилиб, ишга туширилди. 20 мингта замонавий технология ускуналари ўрнатилди.

* * *

Бухоро областининг саноат корхоналари КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб, саноат маҳсулотини реализация қилиш йиллик планини 25 декабрь куни, муддатидан илгари бажарди.

* * *

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг колхоз қурилишлари бўйича «Ўзколхозстрой» давлат — кооператив бирлашмасининг колхозлараро қурилиш ташкилотлари қурилиш-монтаж ишлари ҳажми юзасидан беш йилликнинг якунловчи йили халқ хўжалиги планини бажардилар. Йил охирига қадар яна 5 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилади.

Умумий саҳни 110,7 минг квадрат метр уй-жой, 62 минг ўринли мактаб, 18 минг ўринли мактабгача болалар муассасалари, чорвачилик комплекслари, ўнлаб бошқа объектлар барпо этилди.

* * *

«Спецэлеватормельстрой» ихтисослаштирилган қурилиш-монтаж трести тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йили қурилиш-монтаж ишлари планини 23 декабрь куни бажарди. (ЎзТАГ).

СССР ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ ТУРКИЯГА ВИЗИТИ

АНҚАРА. 26 декабрь. (ТАСС). СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин бошчилигидаги СССР ҳукумат делегацияси Туркия Республикаси ҳукуматининг таклифига биноан расмий визит билан бугун бу ерга келди.

СССР ва Туркия Республикасининг давлат байроқлари билан безатилган аэродромда СССР Министрлар Советининг Раисини кутиб олмоқ учун фахрий қоровул саф тортиб турди. Делегацияни Туркия Республикасининг Бош министри С. Демирел, республика ташқи ишлар министри И. С. Чаглаянгил, бошқа расмий кишилар, турк жамоатчилигининг вакиллари кутиб олдилар. Кутиб олувчилар орасида СССРнинг Туркия Республикасидаги элчиси А. А. Родионов бор эди.

* * *

АНҚАРА. 26 декабрь. (ТАСС). СССР ҳукумат делегацияси бугун Камол Отатурк мақбарасини зиёрат қилди. Делегация бошлиғи А. Н. Косигин мақбарага гулчамбар қўйди.

Шундан кейин делегация Камол Отатурк музейини томоша қилди.

А. Н. Косигин фахрий меҳмонлар китобига қуйидагиларни ёзиб қолдирди: «Совет кишилари атоқли давлат арбоби, Туркия Республикасининг асосчиси, номи СССР билан Туркия ўртасида тинчлик, дўстлик ва яхши қўшничилик анъаналари билан чамбарчас боғланган К. Отатурк хотирасини ҳурмат билан эслайдилар».

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин шу куни Туркия Бош министри С. Демирел билан учрашди. Дўстона вазиятда ўтган суҳбат давомида Совет-Туркия муносабатлари ҳамда Совет Иттифоқи ва Туркия учун қизиқарли бўлган халқаро проблемалар муҳокама қилинди.

* * *

АНҚАРА. 27 декабрь. (ТАСС). Туркия Республикасининг Бош министри С. Демирел расмий визит билан Туркияда меҳмон бўлиб турган СССР ҳукумат делегациясининг бошлиғи, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин шарафига зиёфат берди.

Самимий, дўстона вазиятда ўтган зиёфат чоғида С. Демирел ва А. Н. Косигин нутқ сўзладилар.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

ТАШАББУС МАЪҚУЛЛАНДИ

«СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ БОБОШЕР ШОВҚИЕВНИНГ «ПРАВДА ВОСТОКА» ГАЗЕТАСИДА БОСИЛГАН «ТЕХНИКАНИ АВАЙЛАБ, УНДАН ОМИЛКОРЛИК БИЛАН ФОЙДАЛАНАЙЛИК» МАКТУБИ ТЎҒРИСИДА»

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қабул қилган қарорда таъкидланадики, донгдор механизатор Бобошер Шовқиев ўз мактубида техникани сақлаш ва ундан фойдаланишнинг муҳим масалаларини жонкуярлик билан кўтариб чиққан. Республиканинг минг-минглаб механизаторлари ўзларининг фидокорона меҳнатлари, ўз ишларига чинакам завқ-шавқ билан ёндошиб, техникадан омилкорлик билан фойдаланмоқдалар, уни яхши асраб, юксак меҳнат унумдорлигига эришмоқдалар.

Қарорда таъкидланадики, кўпгина колхоз ва совхозларда қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базаси мустаҳкамланганлиги билан бир пайтда техникадан самарали фойдаланиш ишлари авж олдириб юборилмаган, кўпгина машина ва механизмлардан юксак унум билан фойдаланилмаётир, техникани асрашга эътибор берилмаяпти, техника муддатидан илгари ҳисобдан чиқарилиб юборилмоқда. Механизаторларнинг маҳоратини ошириш, ремонт-профилактика шаҳобчаларини ривожлантириш, тракторлар, машина ва бошқа қишлоқ хўжалик техникасининг ремонт ишлари ва унга техника хизмати кўрсатиш сифатини яхшилаш ишларига ҳамма хўжаликларда ҳам етарли эътибор берилаётир деб бўлмайди, техника планли равишда ремонт қилинмаяпти, уни асраш ва ундан фойдаланишда хўжасизликка йўл қўйилмоқда.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, «Ўзсельхозтехника» ва «Ўзплодоовощвинпром» бирлашмалари, «Главсредазирсовхозстрой» ва уларнинг жойлардаги органлари колхоз ва совхозларда техникани асраш ва ундан юксак унум билан фойдаланиш масалаларига эътиборни сусайтириб юбордилар, техникани тўғри асраш ва ундан фойдаланиш учун раҳбар ходимлар ва инженер-техник ходимларнинг, механизаторларнинг масъулиятини кучайтириш юзасидан тегишли иш олиб бормаётирлар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети машҳур механизатор Бобошер Шовқиевнинг «Правда Востока» газетасининг 25 декабрь сонида босилиб чиққан «Техникани авайлаб, ундан омилкорлик билан фойдаланайлик» сарлавҳали мактубини маъқуллади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети область, район партия комитетлари, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, «Ўзсельхозтехника» ва «Ўзплодовощвинпром» бирлашмалари, «Главсредазирсовхозстрой», Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, «Ўзглавводстрой» зиммасига ушбу мактубни барча колхоз ва совхозларда, корхоналарда муҳокама қилиш ҳамда Бобошер Шовқиевнинг даъвати асосида механизаторлар ўртасида ҳар бир машинадан самарали фойдаланиш, техникани авайлаб-асраш, уни ишлатиш муддатини узайтириш ҳаракатини кенг авж олдириб юбориш вазифасини юклади.

Ҳар бир хўжаликда механизатор кадрларнинг малакасини ошириш, барча техника ва механизмлардан юксак унум билан фойдаланишни таъминлаш, ремонт-профилактика ишларини ўз вақтида ўтказишга эришиш, техникани сақлашни яхшилаш, уни муддатидан илгари ҳисобдан чиқариб юборишга йўл қўймаслик юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқилиб, амалга оширилиши зарур. Механизмлар бажарган ишларни ҳисобга олиш яхшиланиши лозим.

Республика, область ва район газеталарининг редакцияларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Телевидение ва радио эшиттириш давлат комитетига матбуот, радио ва телевидениеда қишлоқ хўжалик техникасидан самарали фойдаланиш, машина-трактор паркига намунали техника хизмати кўрсатиш ҳамда республика колхоз ва совхозларида техникани сақлашдаги илғор тажрибани кенг ёритиш топширилди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми алоқа органларида кўп йиллар ва самарали ишлаганлиги республикада алоқа воситаларини ривожлантириш ва такомиллаштиришда актив қатнашганлиги учун қуйидагиларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган алоқачи» Фахрий унвони берди:

Каримов Ёқуб — Самарқанд область Каттақўрғон алоқа эксплуатацион-техника узелининг электр алоқаси монтери.

Мамадалиев Турғун — Андижон алоқа эксплуатацион-техника узелининг монтери.

Привознов Константин Михайлович — Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигининг бўлим бошлиғи.

СОВЕТ САНЪАТКОРИНИНГ ЮКСАК БУРЧИ

СССР БАДИИЙ АКАДЕМИЯСИГА ТАНТАНАЛИ ВАЗИЯТДА ЛЕНИН ОРДЕНИ ТОПШИРИЛДИ

СССР бадиий академияси совет тасвирий санъатини ривожлантиришдаги ва юқори малакали санъаткор кадрлар тайёрлашдаги катта хизматлари учун Ленин ордени билан мукофотланди. , ССР Иттифоқи Большой театрида 26 декабрь куни Ватаннинг юксак мукофотини академияга топширишга бағишланган тантанали мажлис бўлиб ўтди. Бадиий академиянинг ҳақиқий аъзолари ва мухбир аъзолари, саноат ва қишлоқ хўжалиги пешқадамлари, жамоатчилик намояндалари, маданият ва фаннинг кўзга кўринган арбоблари бу ерга тўпланишди.

Тантанали мажлис президиумида КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. А. Суслов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раисининг биринчи ўринбосари К. Т. Мазуров, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР маданият министри П. Н. Демичев, СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. П. Георгадзе, СССР министрлари, ижодий союзларнинг раҳбарлари, таниқли совет рассомлари, фан ва маданият арбоблари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг намояндалари ўтирибдилар.

СССР бадиий академиясининг президенти Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Н. В. Томский мажлисни очди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси баланд руҳ билан фахрий президиумга сайланди.

Мажлис иштирокчилари томонидан қизғин кутиб олинган ўртоқ М. А. Суслов нутқ сўзлади.

ЎРТОҚ М. А. СУСЛОВ НУТҚИ

СССР бадиий академияси, деди М. А. Суслов, унинг самарали фаолияти Ватаннинг олий мукофоти — Ленин ордени билан тақдирланди. Менга шу фахрли ва ёқимли топшириқни бажо келтириб — сизларга, академиянинг бутун коллективига КПСС Марказий Комитетининг, СССР Олий Совети Президиумининг, Совет ҳукуматининг ва шахсан партиямиз Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг самимий табрикларини топширишга ижозат бергайсиз.

Ленин партияси рассом меҳнатини юксак қадрлайди, бу меҳнатга коммунистик жамият бинокори бўлган бутун совет халқининг улуғ ишига қўшилган муҳим ҳисса деб қарайди.

Совет халқи эндиликда партиянинг синалган раҳбарлигида ўзининг мазмуни жиҳатидан революцион, миқёси жиҳатидан улкан вазифаларни ҳал этмоқда. КПССнинг навбатдаги XXV съезди коммунистик жамиятнинг моддий-техника базасини барпо этиш, ижтимоий муносабатларни янада такомиллаштириш, халқимиз фаровонлиги ва маданиятини ўстириш йўлида янги тарихий босқич бўлади.

Меҳнаткаш ва бунёдкор совет кишиси мамлакатимиздаги барча ижтимоий ўзгаришларнинг марказида турибди. Ривожланган социалистик жамият шароитлари коммунизм қурувчисидан тобора юксакроқ ғоявий-сиёсий, профессионал ва маънавий фазилатларни талаб этмоқда. Ана шу фазилатларни шакллантириш — бутун ғоявий-тарбия системасининг, шу жумладан бадиий маданият доирасининг муҳим вазифасидир.

СССР бадиий академияси маданиятни ривожлантиришга, совет санъати хазинасига, янги инсонни тарбиялашга жуда катта ҳисса қўшди ва ҳисса қўшмоқда. СССР бадиий академияси ижодий ва илмий-бадиий ташкилот сифатида совет тасвирий санъатининг, унинг барча турларининг социалистик реализм принциплари негизида юксалиши учун изчиллик билан курашмоқда. СССР бадиий академияси ўз фаолиятида рус реалистик санъатининг демократик анъаналарига изчиллик билан таяниб келмоқда. Буюк рассомлар ва меъморлар авлоди — Александр Иванов, Брюллов, Баженов, Захаров, Крамской, Репин, Суриков, Серов, Васнецов ва бошқалар академиянинг, бутун Ватанимиз маданиятининг ифтихоридир.

Улуғ Октябрь революцияси, деб таъкидлади М. А. Суслов, санъаткор кўз ўнгида чинакам эркин ижод қилиш учун бепоён уфқларни очиб берди, халқ талантларининг равнақи учун барча шароитларни яратиб берди. Санъат хазинаси миллион-миллион совет кишиларининики бўлиб қолди. Совет тасвирий санъатининг моҳир усталари ўз фаолиятларини социалистик бадиий маданиятнинг туб проблемаларини ҳал этишга қаратдилар.

СССР Министрлар Советининг 1947 йилдаги қарорига биноан Умумроссия рассомлар академияси СССР бадиий академиясига айлантирилди. Бу академияга турли миллатларнинг моҳир рассомлари киришдики, санъатимизнинг қарор топиши, унинг асосий босқичлари ана шу кишиларнинг ижоди билан боғлиқдир. Мухина билан Иогансоннинг Вучетич билан Пластовнинг, Коненков билан Меркуровнинг, Александр Герасимов билан Сергей Герасимовнинг, Дейнеки билан Сарьяннинг, Грабарь билан Юоннинг, Фаворский билан Манизернинг Шовкуненко билан Кончаловскийнинг, Залкалис билан Николадзенинг номларини айтиб ўтишнинг ўзи кифоя қилади.

Академиянинг кўп миллатли характери барча республикаларимиз маданиятлари ривожи эҳтиёжларига ҳамиша мос бўлиб келди. Академия шундан кейин рассомлар билан тўлаверди, улар пролетар интернационализми ва совет ватанпарварлиги руҳи билан суғорилган кўп миллатли совет маданиятининг бойлигини кўпайтирдилар. «...Мазмуни, ривожланишнинг асосий йўналиши жиҳатидан социалистик маданиятимиз, деб таъкидлаган эди ўртоқ Л. И. Брежнев, ўзининг миллий шакллари жиҳатидан ранг-баранг ва руҳи ҳамда характери жиҳатидан интернационал маданиятдир. Шундай қилиб маданиятимиз барча халқлар яратаётган маънавий бойликларнинг узвий қуйилмасидан иборатдир».

Тасвирий санъатнинг академия рассомлари томонидан бойитилмаган бирор соҳаси йўқ. Улар ижодий союзларда, рассомлик ва илмий муассасаларда, ўқув юртларида фаол ишламоқдалар. Энг атоқли санъаткорлардан ўн бир киши Социалистик Меҳнат Қаҳрамони юксак унвонига йигирма киши Ленин мукофоти лауреати унвонига сазовор бўлди.

[Давоми учинчи бетда]

КЕЛАЖАКНИНГ ҲАЁТБАХШ ПРОГРАММАСИ

Ишчи йиғилиши кун тартибида: сифат ва самарадорлик

Сўфиқишлоқ пахта тозалаш заводи ишчиларининг таклиф, мулоҳаза ва истаклари

Шукур ЭГАМБЕРДИЕВ, область пахта тайёрлаш трести бошқарувчиси ўринбосари
— Корхона олдида турган муаммоларнинг ҳал этилишида кўмакка тайёрмиз...

Ҳасан ТУРАҚУЛОВ, корхона директори
— Олдимизда улкан вазифалар турибди. Лекин биз уларни бажаришда ёлғиз эмасмиз...

Исломжон СОБИРОВ, завод партия комитети секретари
— Корхонамиз темир йўл, уй-жой қурилишларида республика қурилиш министрлигига қарашли ташкилотларнинг масъулияти оширилса ,айни муддао!

Абдусалом АБДУҚАҲҲОРОВ, 1-ишлаб чиқариш бригадасининг смена мастери
— Эски машиналарни ярим автомат пресслар билан алмаштириш вақти келди...

Кароматхон АБДУРАҲМОНОВА, «Ойим» пахта пункти мудираси
— Пахта тозаловчилар сут-қатиқ маҳсулотлари билан мўл-кўл таъминлашга эришилса...

Роза БЕКМАЕВА, технология лабораторияси бошлиғи
— Сўфиқишлоқ пахта тозалаш заводи чиқарган тола биронта ҳам рекламацияга учрамайди!.

Зокиржон ҲАБИБЖОНОВ, 1-ишлаб чиқариш бригадасининг катта прессловчиси
— Тола тойларини пресс камерасидан олиб кетишда ленталарнинг монтаж қилинишини таклиф қилардим.

Дадахон АБДУЛЛАЕВ, Касаба союз завод комитети раиси
— Жамоат чорвачилиги учун маҳсулот чиқиндиларидан омухта ем тайёрлаётган цехимиз тажрибаси кенг қўлланилсин.

У. Раҳимов фотолари.

АНДИЖОН областидаги Сўфиқишлоқ пахта тозалаш заводи тўққизинчи беш йилликда ўсиб-улғайди. Корхона ва ишчилар ҳаётида катта ўзгаришлар рўй берди. Завод шуҳрати ортди. Республиканинг илғор коллективлари сафидан жой олди.

Корхонада беш йиллик планлар барча иқтисодий кўрсаткичлар бўйича муддатидан илгари — уч йилу ўн бир ой ичида адо этилди. 65 миллион 610 минг сўм ўрнига 88 миллион 601 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Корхонанинг рентабеллик даражаси 26 процент ортди. Корхона илғор техника ва технология жараёнларидан фойдаланиб, беш миллион 274 минг сўм самара олди. Бу кўзда тутилганидан 1 миллион 431 минг сўм кўпдир. Тола ишлаб чиқариш 40 минг 650 тонна ўрнига 52 минг 775 тоннага етди. Шунингдек, момиқ, чигит ва товар маҳсулотлари ишлаб чиқариш планлари ҳам анча ортиғи билан бажарилди.

Эндиликда заводнинг барча цехлари ва бош корпусида пахтани илк бор қуритиб ва тозалаб берадиган «2-СБ-10» агрегатлари, уни биринчи ва иккинчи марта тозаловчи «6-А-12» машиналари, ЧХ-3М агрегатлари, пахтадан тола ажратувчи ХДД-2М машиналари, чигитдан биринчи марта момиқ ажратиб олувчи ПМП-160 маркали агрегатлар, толали ва момиқли чиқиндилардан регенерацияланган тола ажратиб олувчи «РОВ» машиналари ва тайёр маҳсулотни прессловчи «Д-8237» агрегатлари бутун йил давомида юксак унум билан ишлаяпти. Ана шу машина ва механизмлар туфайли пахтани тозалаш, хиллаш, тойлаш ва тайёр маҳсулотни транспорт воситаларига юклаш каби ишлар комплекс механизациялашди. Бу—завод миқёсида меҳнат унумдорлигининг сезиларли даражада ошувига олиб келди.

КПСС Марказий Комитетининг «1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари» тўғрисида партия XXV съездига лойиҳасидан илҳомланган корхона коллективи янги беш йилликда янада юксак марраларни кўзлаб турибди. Ўнинчи беш йилликда маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш ҳар қачонгидан ортиши мўлжалланмоқда. Кўплаб маданий-маиший объектлар, уй-жойлар, болалар боғчалари, устахона, қозонхона, дам олиш зоналари қурилади.

Ҳозир завод коллективи Куба, Венгрия, Болгария, Польша, ГДР, Чехословакия, Румыния, Югославия, Япония, Англия, ГФР, Франция сингари мамлакатларга тола жўнатмоқда.

Корхона коллективи шу кунларда зўр ғайрат ва юксак унум билан ишлаяпти. Ҳар бир пахта тозаловчи ўз зиммасига янги беш йиллик учун оширилган мажбуриятлар, муқобил планлар оляпти. Мавжуд резервларни қидириш ва уларни ишга солиш давом этмоқда. Бу изланиш уларнинг янги беш йиллик лойиҳасини муҳокама қилишга бағишланган йиғилишда айтган фикр-мулоҳазаларида ўз ифодасини топди. Йиғилишда корхона ишчилари, инженер-техник ходимлари ўз ҳис-туйғулари, орзу-умидлари, таклиф ва мулоҳазаларини рўй-рост баён этишди. «Совет Ўзбекистони» газетаси бугун ана шу корхона ишчиларининг умумий йиғилишда айтган фикрлари, ўртага ташлаган таклифлари, кўтарган масалаларини, янги беш йилликка белгилаган режаларини эътиборингизга ҳавола қилади.

Завод директори Ҳасан ТУРАҚУЛОВнинг айтганлари:

Буюк Ватанимизнинг меҳнаткашлари Коммунистик партия раҳбарлигида беш йилликни барча кўрсаткичлар бўйича муваффақиятли якунламоқдалар. Шу билан бирга улар айни кунларда — «1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари» лойиҳасини юксак кўтаринкилик руҳида, меҳнат ва ижодкорлик тўлқини бениҳоя мавжланган бир шароитда кенг, қизғин маъқуллаб ўрганмоқдалар. Келажакнинг аниқ, ёркин режаларини белгилаб олмоқдалар.

Бизнинг Сўфиқишлоқ пахта тозалаш заводи коллективи ҳам бугун ана шу улуғвор ҳужжат муҳокамасига бағишланган умумий йиғилишга тўпланиб турибди.

Тугаб бораётган беш йилликда коллективимиз жасорат кўрсатиб ишлади. КПСС XXIV съезди қарорларини изчиллик билан амалга ошира бориб, беш йиллик планларимизни уч йилу ўн бир ой ичида муваффақиятли адо этдик. Эришилган ютуқларда коммунист Абдусалом Абдуқаҳҳоров, Маъруфжон Каримов, Урья Аблаева ўртоқлар бошлиқ ишлаб чиқариш бригадалари коллективларининг, Короматхон Абдураҳмонова мудир бўлган «Ойим» пахта пункти ишчиларининг, Зокиржон Ҳабибжонов, Исроилжон Мелибоев, Розахон Бекмаева сингари толачи ва хизматчиларимизнинг ҳиссаси катта бўлди.

Ўнинчи беш йилликда эса бундан ҳам юксак, бундан ҳам қутлуғ марраларни кўзлаб турибмиз. Масалан, биргина 1976 йилда пландан ташқари 240 тонна тола, 40 тонна момиқ ишлаб чиқаришни, меҳнат унумдорлигини ошириб, қўшимча 250 минг сўмлик ялпи маҳсулот тайёрлашни ва ишчи-хизматчиларнинг меҳнат шароитини янада яхшилашни планлаштирганмиз. Ўтаётган беш йилликда қуриб ишга туширилган 140 ўринли болалар боғчаси, ошхона ва маъмурий бинолар тағин ҳам кенгаяди. Ишчилар учун ҳар бири 16 квартирали иккита уй қурилиши бошланади. Қозонхона, устахона ва маиший корпуслар ишга туширилади.

Лекин иш шароитларини янада яхшилашимиз учун бизга кўпгина ташкилотлар, идора ва муассасалар яқиндан ёрдам бериши керак. Масалан, цехларимиздаги чанг-тўзонни йўқотиш катта проблема бўлиб турибди. Айниқса паст сортли пахта ишланаётганда атрофга қуюқ чанг кўтарилади. Ана шу чангларни йўқотиш ва цехлар ҳавосини тозалашда ҳар бир корхона ўзича йўл тутмоқда. Мавжуд чанг камайдиган камералар, циклонлар ва ҳавони алмаштириб турувчи вентиляторлар эса ҳали ана шу чанг-тўзонларни батамом сўриб олиш даражасидаги имкониятга эга эмас. **Бу борада пахтачилик саноати бўйича Марказий илмий-тадқиқот институти [ЦНИИХПром] етарли ёрдам бериши керак.**

КПСС Марказий Комитетининг XXV съездга лойиҳасида **«Пахта ...толасини дастлабки қайта ишлаш учун керакли такомиллаштирилган ускуналар... яратиш ва ишлаб чиқариш ишлари авж олдирилсин»** деб ёзиб қўйилган. Худди ана шу сатрлардан келиб чиқиб, «Союзхлопкомаш» корхоналари адресига ҳам айтадиган гапимиз бор. Бу йил биз заводимиз цехларига тўртта «ЗОВП» маркали тола тозалагич машиналари ўрнатдик. Бироқ, кўп ўтмай бу машиналарнинг валларини тортиб турувчи қурилмалар сифатсизлиги туфайли тезда синиб кетди. Ҳозир биз бу қурилмаларнинг ҳар бирига рационализаторлик таклифлари киритиб, алоҳида моторлар қўйиб ишлатяпмиз. Машинасозлар, олимлар ва конструкторлар келгусида бизнинг бу эътирозимизни инобатга олсалар деймиз.

Зероки, ҳаммамизнинг мақсадимиз партия Программасида айтилганидек **«Ҳамма нарса инсон учун, инсон бахт-саодати учун»**дир. Бу олижаноб шиор ҳозир бутун мамлакатимиз бўйлаб қизғин муҳокама этилаётган ўнинчи беш йиллик лойиҳаларининг негизини ташкил этади.

Корхона партия комитетининг секретари Ислом СОБИРОВ мулоҳазалари:

Улкан вазифалар олдида турибмиз. Янги беш йилликда миллионларнинг бунёдкорлик программаси бўлган асосий йўналишлар лойиҳаси қилинажак ишларнинг ижроси учун барча куч ва имкониятларни сафарбар қилишга даъват этмоқда, янги, юксак марраларга руҳлантирмоқда.

Бизда ишимизни бундан ҳам яхшилаш имкониятлари бор. Шу билан бирга бу имкониятларни ишга солишга халақит бераётган камчиликлар ҳам йўқ эмас.

Тўққизинчи беш йилликда қуриб ишга туширилиши керак бўлган баъзи объектлар ярим йўлда қолиб кетди. Қозонхона, устахона, тозалаш иншооти, маиший корпус сингари объектларимиз Тошкентдаги 4-Давлат лойиҳа институтининг айби билан ишга тушмасдан қолди. Институт тайёрлаб берган лойиҳа асосида республика Енгил саноат министрлиги 2 миллион 100 минг сўм маблағ ажратган эди. Ўта шошмашошарлик билан тузилган ва етарлича ҳисоб-китоб қилинмаган лойиҳада кейинчалик жиддий хатолар борлиги аниқланди. Оқибатда ажратилган маблағ етмасдан юқорида айтилган объектларимиз битмасдан қолди. Тўғри, бу борада ўзимизнинг ҳам айбимиз бор. Биз институтдан ўз вақтида лойиҳага ўзгартишлар киритишни талаб қилмадик. Эндиликда **лойиҳачиларимиз ўз ишларини қайта кўриб чиқиб, тузатишлар киритиб, смета ҳужжатларини тезда тўғрилаб берсалар ва министрлик томонидан қўшимча маблағ ажратилса, айни муддао бўларди.** Негаки, қозонхона йўқлиги туфайли қиш кунлари ишчиларимизнинг меҳнат шароити анча қийинлашмоқда. Цехлар, участкалар етарли иситилмаяпти. Устахонанинг бўлмаганлиги сабабли бузилиб қолган асбоб-ускуналарни тузатиш учун узоқ жойларга боришга тўғри келяпти.

Бугина эмас. «Союзхлопкомаш»нинг Бухородаги махсус ташкилотларидан келаётган чанг қамовчи циклонлар ва трубопроводлар ҳам ғоят сифатсиз тайёрланмоқда. Улардаги секцияларнинг резбали тешикчалари бир-бирига тўғри келмаяпти. Сифатсиз пайванд қилинган циклонларда ортиқча ёриқлар учраб турибди. Натижада, улар ишга тушмай туриб бузилмоқда.

«Корхоналарни техника билан қайта қуроллантириш ва реконструкция қилиш..., иш унуми юксак даражада бўлган янги технологик жараёнларни... жорий қилиш асосида енгил саноат ишининг самарадорлигини ошириш таъминлансин» дейилади КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига лойиҳасида.

Бу шуни кўрсатадики, енгил саноатда, жумладан, пахта тозалаш саноатида янада такомиллашган технологик жараёнлар ишлаб чиқаришга кенг татбиқ этилиши, реконструкция ишларининг сифати ҳар қачонгидан яхшиланиши зарур.

Биз бу вазифаларни бажаришда ёлғиз эмасмиз. Юқори ташкилотларнинг раҳбарлари, хусусан министрлик, «Союзхлопкомаш» ва лойиҳа институтининг бошлиқлари пахта тозаловчиларга тегишли ёрдам берадилар деган умиддамиз. Чунки, олдинда турган муаммолар қанча тез ҳал этилса, корхона ишчиларининг меҳнат унумдорлиги ҳам шунча тез ошади.

Биринчи ишлаб чиқариш бригадасининг смена мастери, социалистик мусобақа ғолиби Абдусалом АБДУҚАҲҲОРОВнинг деганлари:

Пахта — совет халқининг миллий ифтихори ва мамлакатимиз экономикасини ривожлантиришга қўшадиган салмоқли бойлигидир. Республикамизда пахта етиштириш йил сайин ортяпти. Шу муносабат билан пахта тозалаш саноати ходимлари олдига ҳам катта вазифалар қўйилмоқда. Уларнинг энг муҳими — ишлаб чиқарилаётган тола сифатини яхшилаб боришдан иборат.

Корхонамизнинг меҳнатсевар ва аҳил ишчи-хизматчилари қатори бизнинг бригадамиз коллективи ҳам бу вазифаларнинг янги беш йиллик лойиҳасида яна бир бор қайд этилганини кўриб, ўз бурчлари ва масъулиятларини чуқурроқ ҳис қилмоқдалар.

Мен ҳозир энг аввало бригадамиз аъзоларининг тўққизинчи беш йилликда қўлга киритган ютуқлари ҳақида бироз тўхталмоқчиман. Бригадамиз беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари — тўрт йилга яқин вақт ичида корхонада биринчи бўлиб бажарди. 13550 тонна ўрнига 18040 тонна тола, 1584 тонна ўрнига 2117 тонна момиқ ишлаб чиқарди. Бу муваффақиятлар учун Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги томонидан «Энг юқори самарадорликка эришган бригадага» деган диплом ва пул мукофоти билан тақдирландик. Зокиржон Ҳабибжонов, Абдурасул Тошпўлатов, Марварид Султонова сингари ишчиларимиз социалистик мусобақа асосида ишлаб, барчага намуна бўлдилар.

Биз ўнинчи беш йилликда муваффақиятларимизни мустаҳкамлаш билан бирга, уни янада кўпайтирамиз. Бу борада асосий йўналишлар лойиҳалари биз учун муқаддас дастур бўлади. Унда пахта тозалаш саноати корхоналарининг ёрқин истиқболини кўриб турибмиз. Бироқ, бу истиқболга етиш ўз-ўзидан бўлмайди. Бунинг учун фидокорона ва оқилона меҳнат, мукаммал ва қулай иш қуроллари, талабга арзигулик шароит бўлиши лозим.

Иш қуролинг соз бўлса, машаққатинг оз бўлади, дейишади. Корхонамизда «ОХП», «ЧХЗ» пахта тозалаш машиналари пахтани бунтга узатувчи «РПП» маркали транспортерларнинг кўпи эскирган. Уларни ҳар бир-икки ойда ремонт қилишга тўғри келяпти. Умри тугаб бораётган **БУНДАЙ МАШИНАЛАРНИ ЯРИМ АВТОМАТ ПРЕССЛАР БИЛАН АЛМАШТИРИШ ВАҚТИ КЕЛДИ.** Бизга боғлиқ бўлмаган яна бир муаммо шуки, корхонамизда деярли намунали айвонлар йўқ. Ёғин-сочинли, қорқировли кунларда ҳам ташқарида ишлашга тўғри келяпти. Шунингдек, мавсумий омборларга ҳанузгача эга эмасмиз.

Асосий йўналишлар лойиҳасида «ЕНГИЛ САНОАТДА МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИ 23-25 ПРОЦЕНТ КЎПАЙТИРИЛСИН» деб ёзиб қўйилган. Ишчиларнинг меҳнат шароити кўнгилдагидек бўлса, меҳнатдаги барака ҳам шунга яраша бўлади. Шунинг учун корхонамиздаги мавжуд камчиликларнинг тугатилишида район, область миқёсидаги мутасадди ташкилотлардан кўмак сўраймиз.

Бригадамиз коллективи яқинлашиб келаётган партия XXV съезди шарафига зарбдор вахтада ишлаб, съезд очиладиган муборак кунга қадар пландан ташқари 100 тонна тола, 25 тонна момиқ ишлаб чиқаришга аҳд қилган.

«Ойим» пахта пункти мудири, қишлоқ Советининг депутати Кароматхон АБДУРАҲМОНОВА таклиф қилади:

Абдусалом Абдуқаҳҳоров ўз сўзида ишчиларга намунали меҳнат шароити яратиб бериш ҳақида сўз очди. Фурсатдан фойдаланиб, мен ҳам бу ҳақда ўз фикрларимни айтиб ўтмоқчиман. Дарҳақиқат, ўнинчи беш йиллик асосий йўналишлари лойиҳасида совет кишиларининг баракали меҳнат қилишлари учун қулай шароитлар яратиб бериш тўғрисида анчагина гаплар айтилган. Жумладан, унда **«Меҳнат шароитлари ва унинг мазмунини яхшилаш соҳасидаги иш давом эттирилсин»** деган сатрлар бор. Бу халқимизнинг турмуш фаровонлигини янада юксалтириш борасида белгиланган катта тадбирлардан биридир.

Очиқ айтиш керакки, бизда бу соҳада ҳали камчиликлар бор. Масалан, **пунктда пахтани бунтлаш, туннель қазиш, бунтни текислаш жараёнида баъзи бир ишлар ҳанузгача қўлда бажариляпти. Машинасозларимиз бу ҳақда жиддий ўйлаб кўришлари керак.**

Шунингдек, чанг-тўзонда ишлаётган ишчиларимизни **сут-қатиқ маҳсулотлари билан тўла таъминлай олмаяпмиз.** Жалолқудуқ район матлубот жамияти бу борадаги шикоят ва талабларимизни инобатсиз қолдириб келмоқда. **Ишдан кейин ишчиларнинг ювинишлари учун душхоналарга эга эмасмиз.** Жойларда санитария-гигиена ишлари кўнгилдагидек ташкил этилмаган. Ишчи-хизматчиларни ишга олиб келиб ва ишдан кейин уйига олиб бориш учун **усти ёпиқ транспорт билан таъминлашни истар эдик.**

Ишимизда учраб турган бундай камчиликларга қарамай, «Ойим» пункти ишчилари меҳнатда яхши ютуқларни қўлга киритяптилар. Бу йил улар район хўжаликларидан 543 тонна «оқ олтин» қабул қилиб олишди. Уларнинг ҳаммаси заводга сортлари бузилмаган ҳолда, вақтида етказиб берилди. Келгусида пунктимизнинг пахта қабул қилиш имконияти янада ортади. Шунга яраша унда ишловчилар сони ҳам кўпаяди, уларга намунали шароит яратиб бериш — меҳнат унумдорлигини оширишнинг асосий омиллардан биридир.

Мен таклиф қилардимки, лойиҳа пунктларидан бирига «Пахта тозалаш саноати корхоналарида ишловчи ишчи-хизматчиларни сут-қатиқ маҳсулотлари билан мўл-кўл таъминлашга эришилсин» деб ёзиб қўйилсин. Бу — барча пахта тозаловчиларнинг кўнглидаги гап.

Коммунистик меҳнат зарбдори, технология лабораториясининг бошлиғи Роза БЕКМАЕВАнинг айтганлари:

Эътибор қилган бўлсангиз, лойиҳада: «ЮҚОРИ СИФАТЛИ ГАЗЛАМАЛАР... ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ЖАДАЛ РИВОЖЛАНТИРИЛСИН ВА УЛАРНИНГ ХИЛЛАРИ КЎПАЙТИРИЛСИН» деган сатрлар бор.

Бу сатрларнинг ижроси бошида биз, пахта тозаловчилар ҳам турамиз. Чунки касбимиз, ишимиз тўқувчилар билан узвий боғлангандир. Газламанинг сифати кўп жиҳатдан биз етказиб бераётган пахта толасининг сифатига боғлиқ. Тола қанчалик сифатли бўлса, газлама ҳам шунча гўзал, нафис ва чидамли бўлади.

Тола сифати ҳақида гап кетганда аввало ишлаб чиқариш жараёни такомиллашган янги техника ва илғор технологияни ишлаб чиқаришга узлуксиз жорий эта бориш, меҳнатни илмий ташкил этиш кўз ўнгимизда гавланади. Сиртдан қараганда шундай: агар масаланинг ичига чуқур кириб борсак, тола сифатининг тақдирини ҳал қилувчи бошқа масалаларга ҳам дуч келамиз. Мен бу ўринда хўжаликлардан, жойлардаги пахта пунктларидан заводимизга жўнатилаётган пахтанинг тоза ёки нотозалиги, сифатини назарда тутаяпман. Масалан, якунловчи йил йиғим-терими даврида райондаги «Коммунизм» ва Димитров номли колхозлардан бир неча бор ёғ томган, ифлосланган пахта келди. «Оқ олтин»ни қора қилиб келтиришга йўл қўйиган, ўз бурчига масъулиятсизлик билан қараган бундай хўжалик раҳбарлари район партия комитети олдида жавоб бердилар. Бироқ, бу масаланинг бир томони. Иш фақат юқори ташкилот олдида жавоб бериш билан тузалармиди? Тола ичига тушиб қолган хас-хашак ёки ёғ-мой доғлари учун корхона ҳар бир той толага анчагина жарима тўлашни кимга сир дейсиз?

Сўнгги пайтларда ишчиларимизнинг масъулияти ортди. Корхона номига келаётган рекламациялар кескин камайди. Агар 1970 йилда буюртмачилардан 30 дан ортиқ эътироз олган бўлсак, якунловчи йилда улар 6 тани ташкил этди.

Корхонамиз коллективи бракка қарши қаттиқ кураш олиб бориш учун унинг асосий сабабини белгилаб олишга алоҳида эътибор бермоқда. Кузатишларнинг кўрсатишича, толага мой юқиши бракнинг асосий тури экан. Лекин бунинг учун кўпинча завод айбдор бўлмас экан. Аксари ҳолларда механизаторларнинг бепарволиги туфайли пахтага ёғ томиб, ифлосланади ва шу ҳолда бизгача етиб келади. Биз шуни назарда тутиб, пахта қабул қилиш пунктларида назоратни кучайтирдик. Заводимизда ҳам пахтага ёғ тегадиган жойларини топдик. Масалан, пахта пресланаётганда баъзан пресс нови орқали ёғ оқиб бориб, тола устига тушар экан. Агар ишчи ускуналарнинг нуқсонсиз бўлишини тинмай кузатиб турса, планли — профилактик ремонт ишлари вақтида қилинса бу ҳолга чек қўйиларкан.

Коллективимиз ўнинчи беш йилликда ҳам социалистик мусобақани авж олдириб, 100 процент толани ГОСТ нормасида белгиланганидан пастроқ ифлосликда ишлаб чиқариш мажбуриятини олди. Янги беш йилликда пахтани қайта ишлашда технология бузилишига сира йўл қўймай, фақат давлат стандарти талабларига жавоб берадиган тола ишлаб чиқаришга аҳд қилганмиз. «СЎФИҚИШЛОҚ ПАХТА ТОЗАЛАШ ЗАВОДИ ЧИҚАРГАН ТОЛА БИРОНТА ҲАМ РЕКЛАМАЦИЯГА УЧРАМАСИН!» деган чақириқ барча участка ва цехларда қоида бўлиб қолади.

Касаба союз завод комитетининг раиси Дадахон АБДУЛЛАЕВ истакларидан:

Ҳозиргина ҳамкасбларим таъкидлаб ўтганидек, технология интизомига қатъий риоя қилаётганимиз туфайли сўнгги йилларда давлат стандартларида белгиланганидан ҳам аъло маҳсулот ишлаб чиқаришга эришяпмиз. Чет эллик буюртмачиларимиздан биронта ҳам рекламация олмаётганимиз, айниқса заводимиз маҳсулотларига бўлган талабларнинг тобора ортиб бораётгани қувончли ҳолдир. Корхонамиз коллективининг асосий тур маҳсулотлар ишлаб чиқариш билан бирга, жамоат чорвачилигини ривожлантириш йўлида чорвадорларимизга бераётган беминнат ёрдами ҳам таҳсинга сазовордир.

«Саноат ишлаб чиқарган озуқа қўшимчалардан фойдаланиб, омухта ем тайёрлайдиган,.. завод ва цехларни қуриш кенгайтирилсин» дейилади КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига лойиҳасида. Бу сатрларга жавобан коллективимиз областда биринчи, республикада «Малик» совхозидан кейин иккинчи бўлиб маҳсулот чиқиндиларидан саноат асосида серёғ омухта ем тайёрлаш цехини ишга туширди. Бу — жамоат чорвачилигини ривожлантиришда ҳам, корхонамиз даромадининг ошиб боришида ҳам кўл келяпти. **Истардикки, бундай цехлар республикамизнинг бошқа пахта тайёрлаш корхоналарида ҳам тезроқ қурилса, ишга туширилса...**

Сифат ва самарадорлик йиллари бўладиган янги беш йилликда корхонамизга темир йўл шахобчаси келтирилиши катта воқеадир. Бу — ишимизни механизациялашда, пахтани ташишда, тайёр маҳсулотни олиб кетишда ва меҳнат унумдорлигининг ўсишида муҳим роль ўйнайди. Лекин **биз истардикки, қурилишни олиб бораётган 67-кўчма механизациялашган колоннага қарашли 6-қурилиш-монтаж ташкилоти қурувчилари бу ишни тезлаштирсалар яхши бўларди.** Чунки, аслида бугунгача ишга туширилиши керак бўлган темир йўл қурилиши «шпаль йўқ», «рельс етишмаяпти» деган турли хил баҳоналар билан яна чўзилиб кетмаса деймиз. **Буни бош пудратчи ташкилот — 24- қурилиш тресги раҳбарлари, қолаверса, республика Қишлоқ қурилиши министрлиги назарда тутсалар, деган умиддамиз.**

КОРХОНАЛАРНИ ТЕХНИКА БИЛАН ҚАЙТА ҚУРОЛЛАНТИРИШ ВА РЕКОНСТРУКЦИЯ ҚИЛИШ, УСКУНАЛАРНИ МОДЕРНИЗАЦИЯ ҚИЛИШ, ИШ УНУМИ ЮКСАК ДАРАЖАДА БЎЛГАН ЯНГИ ТЕХНОЛОГИК ЖАРАЁНЛАРНИ ҲАМДА ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ КОМПЛЕКС МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ ВА АВТОМАТЛАШТИРИШ ВОСИТАЛАРИНИ ЖОРИЙ ҚИЛИШ АСОСИДА ЕНГИЛ САНОАТ ИШИНИНГ САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРИШ ТАЪМИНЛАНСИН.

(КПСС Марказий Комитетининг XXV съездга лойиҳасидан).

1-бригада прессловчиси Зокиржон ҲАБИБЖОНОВ мулоҳазаси:

Ишчи одам ич-ичидан қувонса, оғир иши енгил бўлса, уни чин кўнгилдан ҳурмат қилишса, эъзозлаб рағбатлантиришса, ишида сифат ҳам, унум ҳам бўлаверади. Энди бизда ишчиларимиз кўнимсизлик деган гапни билишмайди. Корхонага келган ишчи кетишни ўйламайди. Унинг шу ерда ушланиб қолиши ва яхши ишлаб кетиши учун етарли шароит яратиб берилган. Сифатли маҳсулот ишлаб чиқарганимиз ва планни ошириб бажарганимиз, шунингдек, экспортга маҳсулот жўнатганимиз учун ишчиларимизнинг ўртача ойлик иш ҳақи 150-160 сўмга тўғри келмоқда.

Ўнинчи беш йиллик лойиҳасида ишчи характеридаги худди ана шу томонлар ҳам ҳисобга олинибди. **«Меҳнатга тўланадиган ҳақнинг рағбатлантирувчилик роли... унинг самарадорлигини оширишга шахсий меҳнати билан қўшадиган ҳиссасига ва коллективнинг қўшадиган ҳиссасига боғлиқлиги кучайтирилсин»** дейилибди. Бу — ишчилар синфи учун кўрсатилаётган ғамхўрликнинг яна бир ёрқин ифодаси.

Корхонамизда баъзи бир қўл ишлари механизациялашса эди, ишимиз бундан ҳам самарали, моддий манфаатдорлигимиз бундан ҳам кўп бўларди. Шу мақсадда менинг ҳам кўп қатори ўз таклифим бор: **Корхонамизда тола тойларининг пресс камераси билан олиб кетилишида ленталарнинг монтаж қилинишини таклиф қилардим. Чунки тойларни симлар ўрнига ленталар ёрдамида боғлаш — вақтни тежашда, қўл меҳнатини осонлаштиришда, иш унумдорлигини оширишда катта роль ўйнайди.**

Андижон область пахта тайёрлаш ва қайта ишлаш трести бошқарувчиси ўринбосари Шукур ЭГАМБЕРДИЕВ сўзидан:

Ўнинчи беш йилликда совет экономикасини ривожлантиришнинг КПСС ленинча бош йўлига мувофиқ ишлаб чиқилган асосий йўналишлар лойиҳаси мамлакат ҳаётининг асосий соҳаларини, халқимиз бунёдкорлик фаолиятининг энг муҳим томонларини қамраб олган. Лойиҳанинг ҳар бир бўлими, ҳар бир сатри Совет давлати тарихий ижодиётининг қандай баланд чўққиларга кўтарилганини, унинг миқёслари жиҳатидан беқиёс вазифаларни уддалай олишини, унинг янги беш йилликда янада қудратли ва яшнаб турган давлат бўлиб қолишини яққол кўрсатиб турибди.

Ҳозирги кунда лойиҳа миллионларча совет кишилари томонидан қизғин маъқулланмоқда. Меҳнаткашларнинг йиғилишлари ва матбуот саҳифаларида кенг муҳокама қилиняпти. Мана бугун сизнинг ҳам коллективингизда бу улуғвор ҳужжат қизғин муҳокама этилаётганлигининг гувоҳи бўлиб турибмиз. Сиз бу ерда тўққизинчи беш йилликда эришган ютуқларингиз, амалга оширган энг яхши ишларингиз билан фахрланиб гапирдингиз.

Сиз бу ерда лойиҳада кўрсатилган кўрсатмаларга ўз шахсий истакларингизни билдирибгина қолмасдан, корхона тараққиётига ва меҳнат унумдорлигининг ўсишига халақит бераётган камчиликлар ҳақида ҳам тўхталиб ўтдингиз. Министрликлар, катта-катта идоралар ва раҳбар органлари олдига ўзларингизнинг ҳақли эътирозларингизни айтдингизлар. Ишингизнинг бундан кейинги ривожи йўлида шахсий фикрларингиз, қимматли таклифларингиз, ўй ва мулоҳазаларингиз билан актив иштирок этдингиз. Область пахта тайёрлаш ва қайта ишлаш трести маъмурияти сиз ўртага ташлаган таклифларга, кўтарган масалаларга тўла қўшилади. Олдингизда ҳал этилмай турган ташвишлар ва муаммоларнинг ечимида сизларга ўз томонидан кўмак беради.

Сизларга зафар ёр бўлсин, Сўфиқишлоқ пахта тозаловчилари!

Н. САЪДУЛЛАЕВ,
А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

СОВЕТ САНЪАТКОРИНИНГ ЮКСАК БУРЧИ

(Боши биринчи бетда).

Булар орасида рассомлардан Томский, Аникушин, Кибальников, Кербель, Иокубонис, Пименов, Куприянов, Крилов, Соколов (Кукриникси), Касиянлар бор. Тасвирий санъат арбобларидан етмиш кишига СССР халк рассоми фахрий унвони берилди. Академиянинг кўпгина аъзолари Советларнинг депутатлари қилиб сайланди.

Бугун ҳақли равишда айтиш мумкинки, академия санъаткорлари ўз ижодий ва ижтимоий бурчларини шараф билан бажармоқдалар. Улар халқ ҳурмати ва меҳр-муҳаббатига сазовор бўлган асарлар яратдилар. Ана шу асарлардан энг яхшилари юксак маҳорат билан яратилган, бадиий умумлашма даражасига кўтарилган, бу асарлар ҳозирги замон жаҳон санъатининг классик асарлари, давримизнинг чинакам ёдгорликлари бўлиб қолди. Совет кишилари булар жумласига Вера Мухинанинг «Ишчи ва колхозчи аёл», Евгений Вучетичнинг «Совет жангчиси — ҳалоскор», Борис Иогансоннинг «Коммунистларни сўроқ қилиш пайти», Александр Дейнекининг «Петроград мудофааси», Владимир Серовнинг «Деҳқонлар Ленин ҳузурида», Сергей Герасимовнинг «Партизаннинг онаси», Аркадий Пластовнинг «Фашист учиб ўтди», Матвей Манизернинг «Зоя» асарлари, Павел Кориннинг портретлари ва Ўрол Тансиқбоевнинг пейзажларини ҳақли равишда киритмоқдалар.

Совет тасвирий санъатини ўз ижоди билан бойитган СССР бадиий академиясининг машҳур арбоблари ҳаммасининг номини, деди сўзини давом эттириб нотиқ, вақт озлигидан санаб ўтишнинг имконияти йўқ, албатта. Уларнинг номларини кўплаб келтириш мумкин. Биз бугун мана шу тантанали кунда мамлакатимиз рассомларининг ҳаммасига ҳурмат-эҳтиромимизни изҳор этамиз.

Улуғ Ленин Совет ҳокимиятининг тонгида монументал пропаганда планини — мамлакатнинг ижтимоий ҳаётида тасвирий санъатнинг фаол иштироки программасини ўртага қўйди. Ленин ғояларини рўёбга чиқаришда академия аъзолари катта фаолият кўрсатдилар. Совет халқининг тарихий қадамини уларнинг асарлари кўрсатиб беради, ижтимоий идеаллар жўшқинлигини мужассамлантиради.

Бадиий санъат совет жамияти ривож топган сари ҳаётимизга тобора чуқурроқ кириб бормоқда, одамларнинг меҳнати ва турмушига борган сари активроқ таъсир ўтказмоқда. Қишлоқ ва шаҳарларнинг қиёфаси ўзгармоқда. Совет халқининг эстетик эҳтиёжлари ўсмоқда. Коммунизм атрофимиздаги бутун оламни гўзал ва инсонга муносиб қилишга даъват этилгандир. Бу юксак вазифалар ҳамиша янгидан-янги шаклларни қидириб топишни, бадиий ҳаётни халқ ҳаёти билан, коммунистик қурилиш билан алоқасини мустаҳкамлашни талаб қилади.

Тасвирий санъат — бу халқ тарихи ва унинг ҳозирги зафарларининг йилномасигина эмас, балки шу билан бирга инсон шахсининг қарор топиши ва камолотига ёрдам берадиган мураббий ҳамдир.

Тасвирий санъатга, деб сўзини давом эттирди М. А. Суслов, рассомларнинг бир қанча авлоди келиб қўшилди. Улар кўргазмаларда ўз асарларини муваффақиятли намойиш этмоқдалар, ватанимизнинг маънавий маданиятини бойитмоқдалар. Бадиий академия билан рассомлар Союзининг биргаликдаги иши, самарали ҳамкорлиги ижодкор ёшларга эътиборни янада кучайтиришга, уларнинг ўз профессионал маҳоратини ўстириши ва ғоявий чиниқиши учун зарур шароитларни яратиб беришга қаратилган. Кекса авлод санъаткорларининг бурчи ёш истеъдодларни пайқаб, уларнинг камолотига кўмаклашишдан, уларни ҳаётимизга хос бўлган ҳодисаларни сезгирлик билан уқиб олиш руҳида тарбиялашдан, ана шу типик ҳодисаларни бадиий мужассамлантиришда мукаммал шаклларни топишга кўмаклашишдан иборатдир.

Социалистик санъат нисбатан ёш санъат. Лекин социалистик санъат жамият ривожи билан бирга тез ривожланиб, мустаҳкамланмоқда. Совет санъати ҳаётбахш кучининг манбаи юксак ғоявийлик, халк ҳаёти билан чамбарчас алоқададир.

Ҳозирги замон илғор маданиятининг олдинги сафида бораётган Совет санъати илғор идеалларни ўзида мужассамлаштиради, тинчлик ишига ва халқлар ўртасида дўстликка хизмат қилади. Совет санъатининг халқаро обрўси йилдан-йилга ўсмоқда, жаҳон бадиий жараёнига унинг кўрсатаётган таъсири йилдан-йилга ортмоқда.

Халқаро кескинликнинг юмшаши синфий курашнинг шаклларидан бири бўлиб келган ва бўлиб қоладиган ғоявий курашнинг заифланишини зинҳор билдирмайди. Социал-сиёсий тузумлари турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшаш шароитларида ҳам идеологик кураш бўшашмайди. Эндиликда маданият соҳасидаги зиддиятлар тобора мураккаброқ формаларга кирмоқда. Реакцион буржуа санъатининг турли оқимлари қанчалик ранг-баранг бўлмасин, у ўзининг синфий моҳияти жиҳатидан, дунёқараши жиҳатидан бир хиллигича қолаверади. Милитаризмни, зўравонликни, ахлоқсизликни, ирқчиликни пропаганда қилиш —буларнинг бари буржуа сохта маданиятининг қуролидир.

Социалистик реализм формализмни, декадентликни, санъатда ибтидоийлик ва ғоясизликни принципиал жиҳатдан рад этади. Социалистик реализм уларга қарши доимий курашда, партиявийлик ва халқчиллик ленинча принциплари негизида ривожланмоқда. Формалистик, модернистик оқимларга тақлид қилиш, буржуа маданиятининг таназзулга учраши оқибатида келиб чиққан ана шу оқимларга тақлид қилиш совет рассомига ётдир. Социалистик санъат билан буржуа санъати ўртасидаги чегарани ўчириб юборадиган, «соҳилсиз реализм»ни тарғиб этадиган, реалистик анъаналардан воз кечиш ғоясини тарғиб этадиган сохта ревизионистик назариялар ҳам биз учун ётдир, ўзининг реакцион моҳиятини «сўл» баланд-парвоз гаплар билан ниқоблайдиган, жаҳон маданиятининг энг яхши ютуқларига зарба беришга интиладиган, санъатни барбод этиш шиорларини илгари сурадиган ҳар қандай вулгарлаштирувчи ғоялар ҳам совет санъатига тамомила зиддир.

Партиямиз ижодий тарзда ривожлантираётган марксча-ленинча таълимот ҳозирги замон ижтимоий жараёнларини, жамият ва унинг маданиятини ривожлантириш йўлларини тушуниб олиш учун йўл очиб беради. Санъат инсонга эмоционал таъсир кўрсатадиган, унинг бутун эътиборини ўзига жалб этиб завқлантирадиган буюк кучдир. Совет рассомлари замонамизнинг илғор ғояларини пропаганда қилмоқ учун бу кучдан фойдаланмоқдалар.

Совет Иттифоқи бадиий академиясининг Ленин ордени билан мукофотланиши бу академиянинг йўли принципиал жиҳатдан тўғри эканлиги ва унинг бу йўлда эришган муваффақиятлари тақдирланганлигидан далолат беради. Шу билан бирга бу мукофот совет тасвирий санъатининг тақдири учун, бу санъатни ривожлантириш учун академиянгиз зиммасидаги масъулиятни янада оширади. Коммунистик қурилиш шароитида ҳар бир санъаткорнинг жамият олдидаги масъулияти орта боради. Ижодиётнинг ғоявий савиясини ва профессионал талабчанликни тобора ошириш —академиянинг ва СССР Рассомлар союзининг муҳим вазифаларидан биридир.

Социалистик реализм санъатимизнинг ҳозирги ҳолатинигина эмас, унинг келажагини ҳам камраб олади. Совет рассомлари, ҳайкалтарошлари, графикларининг ғоят олижаноб ва талабчан томошабинлари бор. Партия ва халк бу юксак мукофот мамлакатимизнинг барча рассомларини кўп миллатли совет маданияти хазинасини бойитадиган янги буюк асарлар яратишга илҳомлантиражагига аминдир.

Ўртоқ М. А. Суслов СССР Олий Совети Президиумининг СССР бадиий Академиясини Ленин ордени билан мукофотлаш тўғрисидаги Фармонини ўқиб берди ва мажлис аҳлининг гулдурос қарсаклари остида Ленин орденини Академиянинг байроғига қадаб қўйди.

Ўрток М. А. Суслов академиянинг ҳақиқий аъзоларини ва мухбир аъзоларини, унинг ходимларини, академия институтларининг ўқитувчилари ва олимларини, барча совет рассомларини Ватаннинг олий мукофоти билан яна бир бор табриклади ва улуғ Ватанимизнинг социалистик маданиятини зўр бериб ривожлантириш каби олижаноб ишда янгидан-янги катта муваффақиятлар тилади.

* * *

Н. В. Томский Ленин орденли СССР бадиий Академиясининг коллективи номидан гапириб, академиянинг фаолиятига юксак баҳо берганликлари учун КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига ва Совет ҳукуматига самимий ташаккур изҳор қилди.

Биз, деди у, совет маданиятининг муваффақиятлари ҳақида гапирар эканмиз, ҳар сафар жонажон Коммунистик партиямизга фарзандларга хос чуқур миннатдорчилик ва меҳр-муҳаббат туйғулари билан мурожаат қиламиз.

СССР бадиий Академиясининг президенти КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советини ишонтириб айтдики, академия коллективи бундан буён ҳам бутун куч-ғайратини, ўз қалбининг ҳароратини социалистик реализм санъатини янада гуллаб яшнатишга сарф қилади.

СССР Рассомлар союзи правлениесининг раиси Н. А. Пономарев, Москвадаги И. А. Лихачев номли автозавод слесари Социалистик Меҳнат Қаҳрамони В. С. Павловский, СССР Архитекторлар союзи правлениесининг секретари Н. Н. Уллас СССР бадиий Академияси коллективини олий мукофот билан қутладилар.

Тантанали мажлис қатнашчилари ғоят баланд руҳ билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига табрикнома қабул қилдилар.

(ТАСС).

Тошкент район партия конференциясида

ИСТИҚБОЛ УФҚЛАРИ

Тошкент районн, («Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари). Ҳар кун, ҳар дақиқа совет кишиларини энг муҳим сана — жонажон партиямизнинг навбатдаги XXV съездига яқинлаштирмоқда. Шу кунларда ҳамма жойда КПСС XXIV съездидан буён ўтган давр мобайнида қилинган улуғвор ишлар сарҳисоб қилиняпти. Янги ўнинчи беш йилликнинг истиқбол уфқлари, ёрқин режалари белгиланмоқда. Пойтахт областининг кенжа — Тошкент райони коммунистлари ҳам шу паллада партия конференциясига тўпландилар.

Докладчи — Тошкент область партия комитетининг Тошкент райони бўйича ташкилий бюроси раиси Ю. Толипов халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларида қозонилган ғалабаларга ва ўнинчи беш йилликда район ишлаб чиқариш кучларини янада ривожлантиришга, содир бўладиган иқтисодий ўзгаришларга делегатлар эътиборини жалб этди. Район коммунистлари, барча меҳнаткашлар «1976 — 1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари» тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига лойиҳасини зўр қизиқиш билан ўрганаётганликлари таъкидлаб ўтилди.

Тошкент райони асосан сабзавотчиликка ихтисослаштирилган. Бу ерда сабзавот, картошка, мева ва бошқа маҳсулотлар етиштириш бўйича донг таратган хўжаликлар кўп. Беш йиллик топшириғини тўрт йилда бажариш ташаббуси билан майдонга чиққан «Ленин йўли» колхози Охунбобоев номли, «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги», Ленин номли, Ильич номли, Собир Раҳимов номли пешқадам хўжаликлар ана шулар жумласидандир.

Ташаббускор «Ленин йўли» колхозининг коммунистлари ваъдага вафо қилишди. Хўжаликда оммавий-сиёсий партиявий-ташкилий ишлар намунали уюштирилгани туфайли зиммага олинган социалистик мажбуриятлар шараф билан бажарилди.

Р. Шредер номли Ленин орденли боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий текшириш институтининг директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Мирзаев, «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Т. Мирзаев, К. Маркс номли колхоз сут соғувчиси Ф. Аъзамова, «Тошкент» совхози ишчиси М. Асадова, Келес автопаркининг директори Р. Абдуллаев ва бошқа сўзга чиққан нотиқлар кенжа райоининг истиқболи ҳақида конкрет таклиф-мулоҳазаларни ўртага ташладилар.

Район коммунистлари ўз конференцияларида тўққизинчи беш йиллик мобайнида амалга оширилган ижодий ишларни, илғор тажрибаларни, эришилган ютуқларни таъкидлаш билан бирга бундан кейинги жанговар иш режаларини, экономика ва маданиятни, ободончилик ва маданий-маиший ишларни янада юксалтириш истиқболларини белгилаб олдилар. Улар ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида 80 минг тонна сабзавот, 24 минг тоннадан ортиқ картошка, 8500 тонна мева, 5500 тонна узум ва бошқа кўплаб деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш тараддудини кўрмоқдалар. Шу кунларда ҳамма ерлар сифатли шудгордан чиқарилиб, маҳаллий ва минерал ўғит ташиб чиқариш, эртанги сабзавот уруғларини тайёрлаш ва экишга ҳозирлаш авж олдириб юборилган. Ўнинчи беш йиллик охирига бориб, район меҳнаткашлари пойтахт аҳолиси учун йилига 100 минг тонна сабзавот етказиб беришга эришадилар.

Докладчи ва музокарада сўзга чиққан нотиқлар кадрларнинг топширилган иш учун масъулиятини ошириш, партиявий иш услубларини янада такомиллаштириш, омма билан ҳамнафас бўлиш ва ҳар бир коллективга партиявий таъсир кўрсатишни кучайтириш зарурлигини таъкидладилар.

Тошкент район партия ташкилотларида ўнинчи беш йиллик ютуқларини кўпайтириш учун барча имконият ва резервлар мавжуд. Район коммунистлари КПСС XXV съезди шарафига меҳнат вахтасида туриб зўр кўтаринкилик ва ғайрат билан меҳнат қилаётганлиги бунинг ёрқин далилидир.

Конференцияда ҳали ишга туширилмаган жуда бой ва катта резервлардан самарали фойдаланиш, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, янги ерларни ўзлаштириш, ҳосилдорликни бутун чоралар билан кўтариш тадбирлари ҳақида конкрет таклифлар, амалий мулоҳазалар айтилди. Район территориясида ҳозир бир нечта корхона, ўнга яқин хўжалик, шунча муассаса, 40 га яқин мактаб ва мактабгача тарбия ўчоқлари, илмий-тадкиқот институтлари бор. Олимлар, селекционерлар ишлаб чиқариш илғорлари ва тажрибакор деҳқонлар билан ҳамкорликда ишлаб фан ва агротехника ютуқларини деҳқончиликка кенг татбиқ этадилар.

Район партия конференцияси улуғ айём арафасида, бутун совет халқи КПСС XXV съездига пухта тайёргарлик кўраётган бир вазиятда зўр уюшқоқлик, сиёсий жипслик билан ўтди. Конференцияда район коммунистлари барча меҳнаткашларнинг тўққизинчи беш йилликда эришилган ютуқларни янада мустаҳкамлаши, ўнинчи беш йилликка юксак суръат ва сифат кўрсаткичлари билан кириб бориш тадбирлари белгилаб олинди.

Конференция муҳокама қилинган масала юзасидан кенгайтирилган резолюция қабул қилди ва район партия комитети ва район партия ташкилоти ревизия комиссиясининг янги составларини ҳамда Тошкент область партия конференциясига делегатлар сайлади.

Конференция ишида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг ишлар мудири Т. У. Умаров, КПСС Марказий Комитетининг инструктори В. Г. Титов қатнашдилар.

Тошкент район партия комитетининг ташкилий пленумида Ю. Толипов райкомнинг биринчи секретари, М. Умарова, А. Тўрахонов ўртоқлар райком секретарлари қилиб сайландилар.

Т. НАЗИРОВ,
А. МАННОПОВ.

«СОВЕТ ҚАРАҚАЛПАҚСТАНЫ» 50 ЁШДА

ҲАЁТ ОЙНАСИ

Партия ва совет матбуотининг кучи — ҳаёт билан, партия илгари сураётган улуғвор вазифалар билан чамбарчас алоқадорликдадир. В. И. Ленин совет матбуоти ҳаётни чуқур ёритиши, ҳаёт янгиликларини ўз ичига ола билиши, ҳаёт талабларидан ҳеч қачон орқада қолмаслиги лозимлигини таъкидлаган эди. Шунинг учун ҳам газета вақт билан ҳамиша мусобақада, унинг саҳифалари қайноқ бунёдкорлик даврининг ёрқин тарихидир.

Совет ҳокимияти йилларида бутун элимиздаги каби қорақалпоқ ўлкасида ҳам совет матбуоти шаклланди ва ривож топди. Қорақалпоғистон область партия комитети, Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиуми ва Автоном республика Министрлар Советининг органи — «Совет Қарақалпақстаны» газетаси Автоном республика матбуотининг тўнғич фарзанди эканлиги билан фахрланамиз. 1924 йилнинг ноябрь ойида «Еркин қарақалпақ» (ҳозирги «Совет Қарақалпақстаны») газетасининг биринчи сони чиқди. 20 йилларда бу газета қорақалпоқ диёрига янги давр нафасини кенг ёйди, олис-олис овулларга Ленин, Совет ҳокимияти, бахт тонги деган сўзларни қорақалпоқ тилида етказди.

Дастлабки кунлардан бошлаб газета социалистик қурилиш вазифаларини бажаришда партиянинг жанговар ёрдамчисига айланди. Босмачиларга қарши кураш, Амударёнинг қуйи этакларида Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш учун курашга кенг меҳнаткашларни жалб этишда унинг роли беқиёс бўлди. Саводсизликни тугатиш даврида газета ўлкада маърифатни кенг пропаганда қилди.

Газета ўттизинчи йилларда қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш ва ўлкани индустрлаштириш, социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириш масалаларига алоҳида эътибор берди. Стахановчилик ҳаракати газета саҳифаларида кенг ёритилди. Маданий революциянинг бориши, меҳнаткашларнинг сиёсий онгини ошириш газетанинг етакчи мавзуларига айланди.

«Совет Қарақалпақстаны» газетаси тарихи — Автоном республика партия ташкилотининг тарихи. Қорақалпоғистон АССР тарихи билан чамбарчас боғлиқдир. Ўтган 50 йил ичида ўлка билан қадамба-қадам олға борган газета жуда катта тарихий йўлни босиб ўтди. Меҳнаткашлар оммасининг янги ҳаёт учун кураши газета саҳифаларида ўзининг ёрқин ифодасини топди. Ўша йилларда меҳнаткашлар газетанинг ҳар бир сонини орзиқиб кутишар, унинг қайноқ даъватидан илҳом олишарди.

Дастлабки беш йилликлар даврида Коммунистик партиянинг халқ хўжалигини ривожлантириш соҳасидаги сиёсатини тарғиб қилган газета саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида катта-катта резервларни ишга солиб юборишнинг тарғиботчисигина эмас, балки жанговар ташкилотчиси ҳам бўлди. Партия ташкилоти амалга ошираётган улкан ижтимоий-иқтисодий ўзгартишлар газета саҳифаларида ўз ифодасини топди. Саноат, қишлоқ хўжалиги, фан ва маданиятни ривожлантириш, илмий-техник ва механизатор кадрлар тайёрлаш масалаларига алоҳида эътибор берилди.

Пахтачиликни ривожлантиришда, Автоном Республиканинг улкан пахта хирмони учун курашда матбуотнинг роли жуда каттадир. Газета ҳамиша ҳаёт янгиликларини, пахта далаларида туғилган энг яхши тажрибаларни диққат ва сезгирлик билан кузатиб борди, чуқур ўрганди, изчил оммалаштирди. Газета саҳифаларини варақлар эканмиз, ўлкада тузилган дастлабки колхозларнинг, МТС ва совхозларнинг илк қадамлари тўғрисидаги ёрқин репортажларни, эҳтиросли корреспонденцияларни завқ-шавқ билан ўқиймиз. Ер-сув ислоҳотига бағишланган мақолалар газета саҳифаларидан кенг ўрин олди. Беш йиллик қурилишларида хотин-қизларнинг зарбдор меҳнатига бағишланган саҳифалар кўплаб эълон қилинди.

Урушнинг дастлабки йилиёқ газетанинг кўпгина ходимлари немис-фашист босқинчиларига қарши ҳаёт-мамот жангларига отландилар. Улар қўлга қурол олиб, фашистларга қарши курашдилар. Улуғ Ватан урушида қаҳрамонларча ҳалок бўлган Абдусамат Алдашев, Реимбой Ўтебергенов, Бекмурот Хўжаннёзов сингари жангчи журналистларнинг номи ёзилган мемориал тахта Матбуот уйининг залига ўрнатилган.

Урушдан кейин халқ хўжалигини тиклаш йилларида «Совет Қарақалпақстаны» газетаси ишчилар, қурувчилар, колхозчиларнинг фидокорона меҳнатларини кенг ёритди. Газета саҳифаларида халқлар дўстлигини мустаҳкамлаш, ёшларни революцион, жанговар ва меҳнат шон-шуҳрати анъаналари руҳида тарбиялаш мавзулари етакчи ўрин эгаллади. Пахтачиликда комплекс механизацияни жорий қилиш, меҳнатни илмий асосда ташкил этиш, механизатор кадрлар тайёрлаш ва қайта тайёрлаш проблемалари газета саҳифаларида изчил ёритилмоқда.

Қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштириш, деҳқончилик маданиятини ошириш борасида анча ишлар қилинди. Пахтачилик билан бир қаторда шоличиликни ривожлантиришда мисли кўрилмаган натижаларга эришилди. Элликқалъа, Ёнбошқалъа, Қирққиз массивларини ўзлаштириб, пахта майдонларига айлантириш қизғин тус олди.

Ленинча назарий меросни ўрганиш, Ленинча миллий сиёсатнинг тантанаси, экономика ва маданиятни ривожлантиришга, совет халқининг ютуқларини пропаганда қилишга бағишланган материаллар, тематик саҳифалар, маҳсус сонлар чиқарилди.

Газета кадрлар тайёрлаш ва тарбиялаш масалаларига алоҳида эътибор бермоқда. Автоном республикамизнинг кўпчилик партия ва совет ходимлари, таниқли шоирлари, ёзувчилари, олимлари газетамизнинг ижодий мактабидан ўтган кишилардир. Қорақалпоқ совет адабиётида таниқли шоир ва ёзувчилардан Мирзағалий Дарибоев, Дали Назберганов, Нажим Довқораев, Содиқ Нуримбетов, Аббоз Дабилов, Жўлмурза Оймурзаев, Асан Бегимов, Тлеуберган Жумамуротов, Иброҳим Юсупов ва бошқаларнинг асарлари «Совет Қарақалпақстаны» газетаси орқали кенг ўқувчиларга етиб бормоқда.

Автоном республика меҳнаткашларини коммунистик руҳда тарбиялаш ва уларни халқ хўжалиги, маданий қурилиш вазифаларини муваффақиятли бажаришга жалб қилишда катта ютуқларни қўлга киритгани учун, шунингдек газетанинг биринчи сони чиққанига 40 йил тўлиши муносабати билан «Совет Қарақалпақстаны» газетаси 1964 йилда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди. Юбилей муносабати билан газета ходимларининг катта бир группасига, актив ишчи ва қишлоқ мухбирларига «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» унвони берилди.

Қорақалпоғистон жамоатчилиги 1968 йилнинг август ойида «Совет Қарақалпақстаны» газетасининг ўн мингинчи сони чиқишини кенг нишонлади. Шу муносабат билан газета СССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан 1968 йилнинг 8 августида «Ҳурмат белгиси» ордени билан мукофотланди.

Ўтган 50 йил ичида газетамизнинг мазмуни бойиди, сифати яхшиланди. Бундан 50 йил олдин «Ёрқин қарақалпақ» газетаси 50 дона бўлиб чиққан бўлса, ҳозир «Совет Қарақалпақстаны» 66 мингдан зиёд нусхада нашр қилинмоқда. Газетамизнинг ишчи ва қишлоқ мухбирлари сафи тобора кўпайиб бормоқда. Ҳозирги кунда доимий ёзиб турадиган 600 дан кўпроқ авторлар активи бор. Улар орасида партия, совет, касаба союз, комсомол ходимлари, олимлар, халқ хўжалиги мутахассислари бор.

«Совет Қарақалпақстаны» 50 йил ичида давр билан ҳамнафас қадам ташлаб, партиянинг ўткир жанговар қуроли бўлишдек вазифани шараф билан бажариб келмоқда. Газета меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш ва уларни коммунизм тантанаси учун курашга сафарбар этишда бундан буён ҳам партиянинг содиқ ёрдамчиси бўлиб қолади. КПСС XXV съездини муносиб меҳнат зафарлари билан кутиб олиш учун курашаётган меҳнаткашларнинг буюк яратувчилик ишлари солномасини янги саҳифалар билан тўлдириб бораверади.

О. ҚАЛИМБЕТОВ,
«Совет Қарақалпақстаны» газетасининг редактори.

ЯНГИЛИКЛАР · ХАБАРЛАР · ВОҚЕАЛАР

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

СОВЕТ—МАРОКАШ ҲАМКОРЛИГИ

РАБОТ, 26 декабрь. (ТАСС мухбири). Агадир портида (Жанубий Марокаш) экспорт қилинадиган эртанги сабзавот ва цитрус ҳосилини сақлаш учун саноат холодильнигини ишга тушириш маросими бўлиб ўтди. Олти минг тоннагача маҳсулот сиғадиган янги тўрт камерали холодильник савдо-иқтисодий ҳамкорлик тўғрисидаги Совет—Марокаш битимларига мувофиқ совет мутахассислари иштирокида қурилди. СССРдан келган инженерлар, технологлар, монтажчилар, электриклар қурилиш давомида ўз тажрибаларини Марокаш ишчиларига ўргатдилар.

Бундан бир йилча муқаддам Марокашдаги энг йирик Касабланка портида совет мутахассислари иштирокида худди шундай яна бир саноат холодильниги қурилган эди. Бу холодильникнинг ишлатилиши совет асбоб-ускуналарининг пухталигини кўрсатди.

Бу ерда уқтириб ўтишларича, СССР иштирокида Марокашнинг порт шаҳарларида холодильникларнинг қурилиши мамлакат учун муҳим иқтисодий аҳамиятга эгадир. Иссиқ ва нам иқлим шароитида экспорт учун мўлжалланган қишлоқ хўжалик маҳсулотини сақлаш Марокаш учун ҳамма вақт мушкул проблема бўлиб келган эди.

ЛИВАН. Исроил авиацияси мамлакатнинг шимолий ва жанубий районларидаги Фаластин қочоқлари лагерларига оммавий ҳужум қилган эди. Натижада граждан аҳолиси ўртасида қурбонлар бўлиб, қатор қишлоқлар вайроналарга айланди. Суратда: фаластинликларнинг Наҳр ал-Барид лагерига ташланиб портламай қолган бомба. АП—ТАСС фотоси.

ҲИНДИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ «ОЛТИН ЮБИЛЕЙИ»

ДЕҲЛИ, 27 декабрь. (ТАСС мухбири). Ҳиндистон пойтахтининг меҳнаткашлари Ҳиндистон Коммунистик партиясининг 50 йиллигини нишонлаш учун оммавий митингга тўпландилар. Қизил байроқлар билан безатилган кенг Пьярелал Бхаван залига тўпланган ишчилар, деҳқонлар, зиёлиларнинг вакиллари ХКП миллий кенгашининг раиси Ш. А. Данге, миллий кенгаш бош секретари Ражешвар Рао, партиянинг бошқа раҳбарлари президиумга чиққанларида уларни қизғин қарсаклар билан кутиб олдилар. ХКП миллий кенгаши номига Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетидан, бошқа мамлакатларнинг коммунистик ва ишчи партияларидан олинган табрик телеграммалари ўқиб берилди.

Бутун Ҳиндистоннинг ватанпарвар кучлари компартиянинг «олтин юбилейи»ни баланд руҳ билан нишонламоқдалар, деди митингда Р. Рао. Компартия миллионлаб меҳнаткашларни меҳру-муҳаббатига сазовор бўлди. Ҳиндистон Компартиясининг сафлари тинмай ўсаётганлиги ва у ҳозирнинг ўзидаёқ ярим миллион кишидан ошганлиги буни исбот қилмоқда. (ТАСС).

ПОРТУГАЛИЯ АГЕНТЛИГИНИНГ ХАБАРИ

ЛИССАБОН, 26 декабрь. (ТАСС). Португалия информация агентлиги хабар беради: 25 ноябрдаги воқеалар муносабати билан қамоққа олинган ҳарбий денгиз флоти офицерлари оилаларининг аъзолари бу офицерлар Лиссабон яқинидаги Кашиас турмасига кўчирилганлигига қарши норозилик билдириб, очлик эълон қилганликларини сўзлаб бердилар. Бу турмада махфий фашист сиёсий полицияси Пиденинг қамаб қўйилган собиқ ходимлари ҳам бор.

Капиталистик мамлакатларда ишлаб чиқаришнинг тобора қисқариб бораётганлиги экономиканинг тараққиёт суръати пасайиб кетаётганлиги ҳар бир соҳада равшан акс этиб турибди.

Латин Америкаси мамлакатларида бу йил иқтисодий ривожланиш суръати кескин равишда қисқарди. Бу фактлар Бирлашган Миллатлар Ташкилоти иқтисодий комиссиясининг йиллик докладида ҳам алоҳида қайд этиб ўтилди.

Францияда ҳам ишлаб чиқариш тобора пасайиб бормоқда ва яқин вақтлар ичида экономиканинг янгидан ўсишига умид боғлаб бўлмайди. Статистика ва иқтисодий тадқиқотлар институтининг ходимлари яқинда эълон қилинган докладда шундай хулосага келишди.

ТУШКУНЛИК ГИРДОБИДА

КАПИТАЛИЗМ ИЛЛАТЛАРИ

Мамлакатда кейинги тўққиз ой мобайнида саноат маҳсулоти хажми деярли 13 процент камайган. Шу муносабат билан «Эко» газетаси ишсизлик ҳатто 1976 йилнинг кўклам фаслигача авж олаверади, деб ҳисоблайди. Ҳозирги вақтда мамлакатда 1 миллион 200 минг ишсиз бор. Кўп корхоналарда иш ҳафтаси қисқартирилган.

Англияда ҳам саноат ишлаб чиқариши қисқариб бормоқда. Бу ерда эълон қилинган расмий маълумотларга қараганда, мамлакатда саноат ишлаб чиқариши ҳажми шу йилнинг биринчи кварталидагига нисбатан 2 процент камайган.

Ирландия жамоатчилиги мамлакатда пул қадрининг ғоят тез пасайиб бораётганлигидан ташвишланмоқда. Расмий маълумотларга қараганда, пулнинг қадр-қиммати бир йил ичида 25 процент пасайиб кетган. Ишсизлар сони юз минг кишидан ортиб кетди. Ишсизлар барча ишчиларнинг тахминан 8 процентини ташкил этади.

Голландиянинг Марказий планлаштириш бюроси Гаагада эълон қилинган ўз бюллетенида Голландиянинг иқтисодий аҳволи мушкуллашиб бораётганлиги таъкидлаб ўтилади. Мамлакатда ҳозирги вақтда ишсизлар сони 5,2 процентга кўпайган. Шу йилнинг охирига бориб пулнинг қадр-қиммати ўн процент пасайиб кетади.

Ўтган йили ғарб мамлакатларида бошланган иқтисодий тушкунлик автомобиль саноатига жуда оғир таъсир кўрсатди. Францияда чиқадиган «Аргюс де Льотомобиль» бюллетенида келтирилган маълумотларга қараганда, 1974 йилда бутун жаҳонда маҳсулотнинг шу турини ишлаб чиқариш 11 процент камайган.

Қўшма Штатларда ва Ғарбий Германияда автомобиль ишлаб чиқариш ғоят камайиб кетди. Автомобиль ишлаб чиқариш Қўшма Штатларда 20,5 процент ва Ғарбий Германияда 21,5 процент камайди. Автомобиль ишлаб чиқариш Англияда 10,5 процент, Францияда 4,4 процент, Италияда 9,5 процент ва Японияда 7,5 процент қисқарди.

Бюллетенда социалистик мамлакатларда автомобиль ишлаб чиқариш кўпайганлиги ва Совет Иттифоқидаги автомобилсозларнинг муваффақиятлари таъкидлаб ўтилади.

Капиталистик дунёнинг иқтисодий жиҳатдан тараққий этган мамлакатларидаги кризис экономикада жиддий акс этмоқда. Айниқса саноати кенг ривожланган мамлакатлар иқтисодий қийинчиликларни бартараф этиш учун зарур тадбирларни амалга ошираётган бўлишларига қарамай, бу тадбирлар беҳуда бўлиб чиқмоқда.

СЎНМАС ИСТЕЪДОД СОҲИБИ

МУХТОР АШРАФИЙ ХОТИРАСИ

Кўп миллатли совет маданиятининг атоқли намояндаси, беқиёс умри меҳнат ва ижод билан ўтган ғайратли, ташаббускор бу киши энди орамизда йўқ... Ўтган қирқ йил мобайнида у ижодий камолотнинг ибратли йўлини босиб ўтди.

Ҳаётининг сўнгги кунлари шундай ўтди. Кўпдан кўп ишлар билан беҳад банд бўлган Мухтор Ашрафий катта концерт ташкил этди. Бу концерт ўзбек музика санъати ютуқларини намойиш қилиши керак эди. Ўз ҳамкасбларининг асарларига, шунингдек, ўзининг сўнгги ораторияси — «Рустам ҳақида достон»га дирижёрлик қилди. Кутилмаганда дирижёрлик пультида у ўзини ноxуш сеза бошлади. Бироқ жуда катта чидам билан, ирода кучи туфайли концертни поёнига етказди. Фақат саҳна орқасига ўтгандагина ўзини юрагидаги санчиғ олдида чекинаётгандек ҳис қилди. Концертдан тўғри шифохонага олиб кетишди.

Касалхонада бироз соғайганлигини сезгач, уйига жўнатишларини сўрай бошлади. Врачларга тилхат бериб, бунга муваффақ бўлди ҳам! Бу хатти-ҳаракатида улкан санъаткор Мухтор Ашрафий яққол намоён. У ҳеч қачон ўзини аямас, масъулият юкини ҳеч қандай шароитда бошқалар зиммасига топширмасди. Кийин ишларнинг ҳаммасини бошлаб бериш унинг одати эди.

Оғир хасталик туфайли бўлиниб қолган ижодга талпинарди. Ўз шогирдлари ёнига, консерваторияга шошиларди. Ўзи ташкил этиб, юксак камолот босқичига кўтарган бу консерваториянинг ректори эди у. Биринчи премьераси 1939 йили ўз асари билан бошланган опера ва балет театри ташвишлари билан яшарди Уйига, нота варақлари узра янги асарнинг дастлабки сатрлари битилган коғоз турган рояль ёнига ошиқарди. Ёзув столидаги қўлёзмаларни саралаб улгурмоқчи бўларди.

Аслини олганда, касалхонадан қайтгандан кейин бир неча кун ичида у жуда кўп ишларни бажариб улгурди. Хизмат тақозоси билан бажариладиган муҳим ишларнинг ҳаммасини эътибордан четда қолдирмагани ҳолда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети яқинда қабул қилган қарорга жавобан оммавий қўшиқ масалалари хусусидаги материални ёзиб тугатди. Эсдаликлар китобининг биринчи бобини поёнига етказди. Ёзилажак монографиянинг, муфассал планини тузиб чиқди Сўнгги нафасини олатуриб, ўлимидан бор-йўғи ярим соат олдин консерватория янги биноси қурилишининг лойиҳасига ҳолдан толаётган қўли билан имзо чекди. Шунда кулиб туриб: «Бугунги кун ҳаётимнинг энг бахтли кунларидан бири, бу иш бутун ҳаётимнинг энг ёркин ишларидан бири», — деди.

Дарҳақиқат, сўнгги йилларда у музика санъатининг аҳволи тўғрисида тинимсиз кайғурар, унинг истиқболини ўйларди. Ижодий ёшлар муттасил ўқишлари, ўз талантларининг ноёб қирраларини намоён қилишлари тўғрисида қайғурарди. У улуғ Ленин партиясининг иродасини садоқат билан бажарарди. Коммунист, санъатимизнинг атоқли намояндаси Мухтор Ашрафийни партия камолот чўққисига кўтарди. Совет ҳокимияти шароитида халқ орасидан етишиб чиққан санъаткорни қандай истиқбол кутиши унинг ҳаёт намунасида намоён эди. У партия, халқ, она-Ватанга қирқ йил фидокорона хизмат қилди.

Ўзбек совет музикасининг бутун тарихи бугина эмас, Ўзбекистонда янги социалистик маданият қурилиши тарихи Мухтор Ашрафий номи билан узвий боғлангандир. Бу алоқадорлик шунчалик уйғунлашиб кетганки, ижодкорнинг шахсий тақдири республика санъати тарихининг бутун-бутун яхлит босқичларини ташкил этади. Композитор, дирижёр, педагог, музика маданиятининг ташкилотчиси — буларнинг ҳаммаси бир инсон қиёфасида уйғунлашиб кетган беқиёс талантнинг сержило қирраларидир.

Мухтор Ашрафий ўзбек музика санъатида опера, балет, симфония сингари мураккаб жанрларга йўл очди. Улкан ижодий изчиллик ва беқиёс меҳнатсеварлик туфайли композитор қимматбаҳо ижодий ҳазина қолдирди. Унинг асарлари неча-неча йиллардан буён театр саҳналаридан, эстрада концертлари программасидан тушмайди. Улар бундан буён ҳам яшайди. Кишиларни қаҳрамонона ишларга руҳлантираверади, уларни инсонпарварлик руҳида тарбиялайверади.

Мухтор Ашрафийнинг ижодий йўли йигирманчи йилларнинг охирлари, ўттизинчи йилларнинг бошларида бошланган эди. Давр халигача ишлаб чиқилмаган янги мавзулар ва формаларни излашни тақозо этарди. Музика санъатида дадил сифат ўзгариши ясалиши керак бўлган палла эди. Шуларнинг ўзи ёш композиторни ижодий изланишнинг ёркин йўлига бошлади. Мухтор Ашрафий Улуғ Октябрь кунлари Ҳамза бошлаб берган улуғ революцион ишнинг давомчиси — актив композиторга айланди.

Т. Содиқов ва Ш. Рамазоновлар билан ҳамкорликда ёзилган илк маршдан — шу дастлабки «қалам синови»дан кейин 1932 йили у ўзбек музика санъатининг илк симфоник асари «Қурилиш» маршини яратди Асарнинг номи чинакам рамзий маънога эга эди. Бу партитура ўзбек композиторларининг мураккаб музика-симфоник оркестрини эгаллаши йўлидаги дастлабки қадам бўлди. Бир йил ўтгач, ёзувчи Комил Яшин билан ҳамкорликда «Ичкарида» музикали драмасини яратди. Миллий театрга симфоник оркестр дадил кириб келди. Шундан бошлаб театр учун музика басталаш композитор ижодини белгиловчи мезонга айланди.

Мухтор Ашрафий ҳаётида устоз С. Н. Василенко билан ҳамкорликда «Бўрон» (1939 йил) операсининг яратилиши муҳим босқич бўлди. Ўзбек халқининг революцион кураши мавзуидаги беш пардали бу катта эпопея миллий опера санъатини бошлаб берди. «Бўрон» операсининг аҳамияти беқиёс. Муалифлар ўзбек театрида қарор топган қоидаларни инкор этиб, музика саҳнада уюштирувчи, ташкил этувчи роль ўйнашига эришдилар.

Улуғ Ватан урушининг оғир йилларида ватанпарвар санъаткорнинг ғоявий етуклиги яққол намоён бўлди. Советлар мамлакати халқларининг тақдирини ҳал этаётган буюк кураш мавзуси Мухтор Ашрафийни янги асарлар яратишга даъват этди. Кетма-кет «Қаҳрамонлик» ва «Ғолибларга шарафлар» симфониялари яратилди Бу асарлар СССР Давлат мукофотларига сазовор бўлди.

«Дилором» операсининг яратилиши Мухтор Ашрафийнинг композиторлик фаолиятида муҳим босқичдир. Кўп йиллардан буён Алишер Навоий театри ўз мавсумларини шу опера билан бошлайди. «Шоир қалби» операси, «Севги тумори», «Севги ва қилич» балетлари санъаткор ижодий изланишларининг серқирралигини кўрсатади.

Мухтор Ашрафий ўсиб унган юртнинг ўзи интернационализм ва гуманизмнинг ёркин тимсолидир. Совет воқелиги, Коммунистик партия ғоялари ва совет кишиларининг бунёдкорлик ишлари санъаткорга ижодий куч бағишлаб келди. Ўзбек халқининг бой музика маданияти анъаналари, улуғ рус халқининг музика санъати, Миронов, Василенко ва Глиэрлар сабоғи санъаткор камолотини таъминлаган илҳомбахш асос бўлди. Мухтор Ашрафий қардош халқлар, Ҳиндистон, Эрон, араб мамлакатлари халқларининг музика маданияти намуналарини ўрганди. Узеир Ҳожибеков мактаби, Арам Хачатурян ва бошқа санъаткорлар билан ижодий ҳамкорлик унга муваффақият келтирди. Мухтор Ашрафий саҳна асарларидан ташқари симфоник асарлар ва увертюра, оркестр учун миниатюралар ва сюиталар, вокал-симфоник композициялар ва кантаталар, кўплаб романслар ва қўшиқлар яратди.

Ўлмас ижодкоримиз Мухтор Ашрафий ҳаётида унинг дирижёрлик иши катта ўрин эгалларди. У опера ва симфония дирижёри сифатида қирқ йилдан буён ишлаб келди. Алишер Навоий номли опера ва балет театрининг дирижёри бўлди. Мухтор Ашрафий ўзбек совет музика маданиятини пропаганда қилишга беқиёс ҳисса қўшди. Москва, Ленинград, Киев, Минск ва мамлакатимизнинг кўпгина бошқа шаҳарларида берилган кўпдан-кўп симфоник концертлар кенг жамоатчиликнинг эътиборига сазовор бўлди. Улар Мухтор Ашрафийга катта шуҳрат ва ҳурмат келтирди.

У ўзбек совет музика маданиятини халқаро миқёсда ҳам кенг пропаганда қилди. Миср, Ҳиндистон, Шри Ланкада ўтган концертларда тингловчилар дирижёр ва композитор Мухтор Ашрафий ижодига муносиб баҳо беришди. Шу нарса диққатга сазоворки, янги жанрларни ривожлантириш, миллий опера ва балет санъатини вужудга келтириш вазифалари илгари сурилган Шарқ мамлакатларида Мухтор Ашрафийнинг бой тажрибасига тез-тез мурожаат қилинмоқда. У Ҳиндистон ва Миср ҳукуматлари томонидан Неру ва Носир номидаги халқаро мукофотларга сазовор бўлганлиги тасодифий эмас.

Мухтор Ашрафий дирижёрлик санъатини севарди. Бу билан фахрланарди. Чунки илғор музика маданиятини пропаганда қилиш ишида дирижёрлик фаолияти унинг ижодий изланишлари билан уйғунлашиб кетган эди. Шу боисдан унинг педагогик фаолияти ҳам дирижёр, шунингдек, композитор кадрлар тайёрлаш иши билан бевосита боғлиқ бўлди. Дирижёрлик санъатининг миллий мактабини яратган Мухтор Ашрафий Тошкентда билим олган деярли ҳамма дирижёрларнинг устозидир. Ўзбекистон ССР халқ артистлари Д. Абдураҳмонова, А. Абдуқаюмов, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар, Қ. Усмонов, консерватория доцентлари Р. Фелицинант, К. Тўлагановлар унинг талантли шогирдларидир.

Мухтор Ашрафович Композиторлар союзида, Ўзбекистон ССР ва Қорақалпоғистон АССР Олий Советларининг депутати сифатида давлат ишларида кўп куч сарфлади. Унинг адабий-публицистик ижоди ҳам ибратлидир Музика маданияти проблемаларига доир кўпгина мақолалар ва очерклар ёзган санъаткор сўнгги вақтларда эсдаликлари устида иш олиб бораётганди. Вафотидан бир неча кун илгари бўёк ҳиди анқиб турган «Музика менинг ҳаётимда» китобининг бир неча нусхасини унга келтириб беришганди.

Шундай, у ҳаётини музикасиз тасаввур қила олмасди. У инқилоб оҳангларини берилиб, юракдан ҳис қилиб тингларди. У эстетик ва маънавий тарбиянинг ажойиб воситаси бўлган музикадан кишиларда инсонпарварликни, гўзалликни камол топтиришда фойдаланиш иштиёқи билан ёнарди. Ҳудди шу нарса уни ҳамиша энг оғир, энг мураккаб ишларга отлантирарди. Янгиликни яратиш лозим бўлган жойларда ҳамиша Мухтор Ашрафий ҳозир эди. У янгиликларни, ҳамма илғор ғояларни халққа тезроқ етказишга интиларди. Табиийки, бу вазифаларни бажариш кишилар онгида сифат ўзгаришлари ясаш заруриятини туғдирарди. Чунки замонавий музика асарлари анъанавий ўзбек музика маданияти билан ёнма-ён ривожлана бошлаган эди. Бинобарин, миллий ва Европа музика маданиятларининг ўзаро таъсир йўлини ихтиро қилиш жараёнида янги миллий маданиятни, халқ кенг миқёсда тушунадиган ва қабул қиладиган маданиятни яратиш лозим эди.

Партия, ҳукумат, халқ унинг ижодий муваффақиятларини муносиб тақдирладилар. У Совет Иттифоқи халқ артисти олий унвонига мушарраф бўлди. Профессор Мухтор Ашрафий беш орден кавалери эди. Унга икки марта СССР Давлат мукофоти, Ҳамза номидаги республика Давлат мукофоти берилди.

Коммунистик партия ленинча миллий сиёсатининг ҳаётбахш таъсири остида Ўзбекистон музика маданияти беқиёс ривож топди. Камолотнинг ярим асрлик довонида туриб, бугун биз замонавий музика маданияти жанрлари ва формаларини оддийгина қабул қиламиз. Лекин бу йўл курашлар, изланишлар йўли бўлди. Эндиликда опера ҳам, балет ҳам, симфония ҳам халқ турмушига сингиб кетди. Янги санъатни вужудга келтиришда Мухтор Ашрафий беқиёс роль ўйнади.

Шу жараён мазмунини моҳирона тарзда умумлаштириб, Ўзбекистонда Совет ҳокимиятининг дастлабки тадбирлари ҳақида фикр юритар экан, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев шундай деган эди: «Шундан бери Совет Ўзбекистонининг маданияти ва фани катта шонли йўлни босиб ўтди... биз олимларингиз — академиклар Владимир Петрович Шчеглов, Владимир Иванович Попов, Обид Содиқов, Собир Юнусов, ёзувчи Комил Яшин ва шоира Зулфия, композитор Мухтор Ашрафий ва кинорежиссёр Комил Ёрматов, СССР халқ артистлари Сора Эшонтўраева, Галина Загурская, Шукур Бурхонов ва бошқа жуда-жуда кўп кишиларнинг номларини ҳурмат билан тилга оламиз. Социалистик фанингиз ва маданиятингизнинг мана шу атоқли намояндалари умумхалқ таҳсинига сазовор бўлмоқдалар».

Йиллар ўтади, аммо ажойиб санъакор, давлат арбоби, фидокор инсон Мухтор Ашрафий хотираси қалбларимизда сақланиб қолаверади. Унинг шуҳрати сўнмайди, аксинча тарих унга янги жилолар бахш этади.

В. ЗОҲИДОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси академиги.
Б. ЗЕЙДМАН,
профессор, Ўзбекистон ССР ва Озарбайжон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби.
Ф. КАРОМАТОВ,
санъатшунослик доктори, профессор.
Э. СОЛИҲОВ,
Ўзбекистон Композиторлар союзи правлениесининг раиси.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми алоқа органларида кўп йиллар, самарали ишлаганликлари, республикада алоқа воситаларини ривожлантириш ва такомиллаштиришда актив қатнашганликлари учун Ўзбекистон ССР Алоқа министрлиги корхоналари ва ташкилотлари ходимларидан бир группасини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика алоқа воситаларини ривожлантириш ва такомиллаштиришда актив қатнашганлиги учун ва туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР алоқа министрининг ўринбосари, Тошкент шаҳар телефон тармоқлари бош бошқармасининг бошлиғи Борис Иванович **Логинов**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика театр санъати соҳасида кўп йиллар, самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига етмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон театр жамияти правлениеси президиуми раисининг ўринбосари Раҳим Мажидович **Қориев**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми озиқ-овқат саноатида кўп йиллар бенуқсон ишлаганлиги, пиво-алкоголсиз тармоқ корхоналарини техника билан қуроллантириш соҳасидаги хизматлари учун Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлиги «Ташкентпиво» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори Георгий Аркадьевич **Гуржиев**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган инженер» Фахрий унвони берди.

ТОШКЕНТ БАЙРАМ АРАФАСИДА

В. Таран фотолари.

Ахборот

БИЗГА ЁЗАДИЛАР

МИЛЛИЙ КУЙЛАРГА ҚИЗИҚИШ

Москвадаги М. И. Глинка номли музика маданияти музейининг ходимлари Совет Иттифоқи халқлари миллий чолғу асбобларидан бой коллекция тўпладилар. Бу ерда халқ музика асбоблари ҳақида ҳикоя қилувчи кўргазмалар ҳам ташкил этиб турилади. Литва, Украина, Эстония, Озарбайжон, Якутия, Карелия ва бошқа қардош халқлар музика асбоблари кенг намойиш этилаётир.

Музейда ўзбек чолғу асбобларига ҳам катта ўрин берилган. Доира, дутор, ноғора, танбур, ғижжак, қўшнай, сурнай, чанг, қашқар ва афғон рубоблари томошабинлар диққатига сазовор бўлаётир. Фонотека ёрдамида музей экспонатлари қаторидан жой олган барча ўзбек миллий музика асбобларида ижро этилган халқ куйларини тинглаш мумкин.

С. КОСТИРКО.

«УЙҚУСИЗ ТУНЛАР»

Охунбобоев номли Андижон область ўзбек давлат музикали драма ва комедия театрининг ижодий коллективи Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, драматург Р. Орифжоновнинг икки қисмдан иборат «Уйқусиз тунлар» драмасини томошабинлар ҳукмига ҳавола этди. Санъат шинавандалари томонидан илиқ қарши олинган янги саҳна асарида тинчлик ва осойишталик посбони — совет милициясининг ҳаёти акс эттирилади.

Театрнинг ижодий коллективи шонли партиямизнинг XXV съездига бағишлаб Х. Азимовнинг колхоз ҳаётидан ёзилган «Садоқат» драмасини саҳналаштиришга киришди.

Н. ИНОҚОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг штатсиз мухбири.

ИККИНЧИ ИСТЕЪДОД

Қашқадарё область Яккабоғ районидаги айрим мактаб ўқитувчилари бўш вақтда ҳайкалтарошлик билан шуғулланмоқдалар. Иккинчи истеъдод туфайли ажойиб асарлар яратилмоқда. Жумладан, райондаги Улуғбек номли 4-ўрта мактабнинг директор ўринбосари О. Иброҳимов билан чет тили ўқитувчиси Ч. Маҳамадқуловларнинг икки йиллик изланиш ва ижодий ҳамкорлик натижасида буюк мунажжим ҳайкали яратилди.

Райондаги Фурқат номли, Ойбек номли ва Охунбобоев номли ўрта мактабларда ҳам санъатга ихлоси баланд ўқитувчилар тошларга сайқал бериб, машҳур зотлар сиймосини гавдалантиришга киришдилар.

К. НОРМАТОВ.

* * *

Шунингдек, фарғоналик **Ю. Усмонов, Д. Каримов, Қ. Мадумаров, Й. Жалилов,** ўшлик **Ҳ. Убайдуллаев,** бухоролик **И. Салимов, А. Йўлдошев, Р. Азимов,** солдатлар **Н. Бoқиев, М. Толипов,** Тошкент областидан **О. Душаев, С. Боймуродов, В. Слептерев,** сурхондарёлик **Ў. Бекмуродов, А. Абдулҳаев,** сирдарёлик **А. Абдуллаев,** челябинсклик **Н. Крохин,** самарқандлик **Д. Каримов, Н. Эшқувватов, Қ. Норбоев, Т. Насриев,** андижонлик **Ж. Турдиев,** қўқонлик **Ғ. Мелибоев,** берунийлик **Б. Қурбонбоев,** урганчлик **Ш. Сафаров** ва Душанба шаҳридан **М. Ражабовлар** ҳам редакцияга турли мавзуда хатхабар йўллашган.

ШИФОБАХШ ҚЎЛЛАР

Ўзбекистон ССР травматология ва ортопедия илмий-тадқиқот институтида кўплаб тажрибали врачлар меҳнат қилишади. Бу ерда улар фалокат юз бериб, майиб-мажруҳ бўлиб қолганларга зарур медицина ёрдами кўрсатиб, даволашади. Қўли синган ёки оёғи ишламай қолган, камқувват бўлиб, сўнгагидан лат еган кишилар институт ходимлари қўлидан шифо топаётирлар.

— Травматология бўлимида юз нафарга яқин бемор даволаняпти, — дея ҳикоя қилади институт директорининг ўринбосари, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, медицина фанлари доктори, профессор О. Шокиров. — Беморнинг умуртқа суяги, қўли ёки оёғи синган, шиш пайдо бўлган сўнгак қисмлари махсус медицина қуригидан ўтказилиб, даволанади. Масалан, Елизаров аппарати синган сўнгакни қайта улашда катта ёрдам беради. Агар бу усул натижа бермаса, операция йўли билан сўнгак уланиб, зангламайдиган металлга маҳкам боғлаб қўйилади ва даволаш суръатини ошириш мақсадида беморга шифобахш дорилар бериб борилади.

Буюк ақл эгаси олдида бош эгаман, буюк қалб қаршисида эса тиз чўкаман, деганди немис шоири Гёте. Дарҳақиқат, институт шифокорлари шаънига ҳар қанча дил сўзларини айтса арзийди. Врачлардан М. Одилова, А. Гарибова, Т. Тожиева, Х. Юсупова ва бошқа ўз касбининг улуғ кишилари, медицина фанлари докторлари А. Саидмуҳамедов, О. Шокировлар институтни биринчи ташкил қилганлардан ҳисобланишади. Уларга инсон саломатлиги йўлидаги самарали хизматлари учун фан арбоби деган фахрий унвон берилган.

Яқинда Тошкент Давлат медицина институтини 1935 йили битириб чиққан биринчи врачларнинг қирқ йиллик меҳнат фаолияти кенг нишонланди. Уларнинг медицинани ривожлантиришдаги беқиёс хизматлари учун партия ва ҳукуматимиз бир неча кишини орден ва медаллар, яна бир қатор врачларни фахрий ёрлиқлар билан мукофотлади.

Н. АЛИМОВ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

Телевидение

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — МОСКВА. 18.05 — ТОШКЕНТ. 18.10 — «Янгра, барабан». 18.40 — КПСС XXV съездига меҳнат рапортлари. 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Халқаро хотин-қизлар йили. 20.00 — **Оталар сўзи — ақлнинг кўзи.** 20.45 — «Ахборот». 21.05 — Концерт. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Идеология ва ҳаёт. 23.00 — **Телеминиатюралар.** ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Ўйинчоғим — овунчоғим. 10.40 — Езувчилар — болаларга. Ш. Саъдулла. 11.20 — Ёш ҳаваскорлар клуби. 12.10 — Ўзбекистон ёш композиторларининг асарлари. 13.00 — Ўқитувчилар учун консультация. 13.30 — **Қора карвон** (телеспектакль). 15.50 — Ўқув кўрсатувлари. 18.05 — МОСКВА. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — **Киносаёҳатчилар клуби.** 20.15 — Концерт. 20.35 — СССР моҳир фигурачиларининг матчи. 21.00 — Музика соҳасида 1975 йил РСФСР Давлат мукофотининг лауреатлари. 21.45 — Ҳужжатли фильмлар. 22.30 — СССР моҳир фигурачиларининг матчи. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 18.00 — **ФРУНЗЕ КУРСАТУВЛАРИ.**

Театр

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 28/XII да **Кўрмайин босдим тиконни.**

Кино

Виннету — Инчу-Чун ўғли — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Майор Хубаль — «ҚОЗОҒИСТОН» (12.00, 13.00, 16.00, 17.00, 20.00), «ДРУЖБА» (12.00, 15.00, 17.40, 20.20).

Гусар балладаси — «ҚОЗОҒИСТОН» (11.00, 15.00, 18.00, 21.00).

Моҳир учувчи — «НУКУС», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Оқ қулоқчин — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (тоң соатларда).

Бўлиши мумкин эмас — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

●

«ЦЕНТРОСОЮЗ»НИНГ В. В. КУЙБИШЕВ НОМИДАГИ САМАРҚАНД КООПЕРАТИВ ИНСТИТУТИ

профессор-ўқитувчилар составидаги

ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра мудири: бошқаришнинг илмий асослари (фан кандидати, доцент);

кафедра доцентлари: КПСС тарихи, овқатланиш физиологияси ва микробиология, иқтисод ва умумий овқатланишни ташкил этиш, (2), иқтисодий география, саноат моллари товаршунослиги;

кафедра ассистенти: савдо, умумий овқатланиш корхоналарининг ускуналари, сиёсий иқтисод: савдо иқтисоди бухгалтерия ҳисоби, товаршунослик ва озиқ-овқат моллари савдосини ташкил этиш;

кафедра ўқитувчиси: бошқаришнинг илмий асослари (2):

КОНКУРС МУДДАТИ — ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Самарқанд шаҳар, Коммунистическая кўчаси, 41-уй, кадрлар бўлими. Телефон: 3-38-72.

●

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ТЕМИР ЙЎЛ ТРАНСПОРТИ ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИ

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра доценти: КПСС тарихи;

кафедра катта ўқитувчиси: назарий механика.

АШХОБОД ФИЛИАЛИ БЎЙИЧА

кафедра доценти: назарий механика.

АКТЮБИНСК ЎҚУВ-КОНСУЛЬТАЦИЯ ПУНКТИ БЎЙИЧА

кафедра катта ўқитувчиси: электр машиналари ва электр ускуналари;

кафедра ассистенти: — физика.

КОНКУРС МУДДАТИ — 17 ЯНВАРГАЧА

Ҳужжатлар институт ректори номига қуйидаги адрес бўйича юборилсин: Тошкент шаҳар, Л—45, Оборонная кўчаси, 1-уй.

Қорли ва аёзли кунларда табиат ўзига хос гўзаллик касб этади. Елкасига қор пўстин ташлаган дов-дарахтлар ўйчан кўринади. Кир-адирлар, тепаликлар оқ чойшабга бурканса, катта-кичик кўллар, дарё ирмоқлари-ю кўлмаклар узра муз мармар ястланади. Ўрмондан чиқиб қамишзорга бурилган жониворларнинг излари овлоқларга сеҳрли тус бергандай.

Бундай кезларда қишловчи ҳайвонлар «нафс» овораси бўлиб қоладилар. Ўлкамизни тарк этмаган паррандалар ҳам на сувдан ва на ердан егулик тополмай қоладилар.

Шу боисдан табиатимиз бойлиги сифатида қўриқхоналарда асралаётган қанотлилар-у туёкли ҳайвонларга инсон кўмаги, қолаверса меҳр-эътибори зарур. Кейинги йилларда табиат бойликларидан тежамли фойдаланиб, қўриқхоналар ва давлат заказниклари ҳамда овчилик учун мўлжалланган овлоқлар майдонини кенгайтириш, ўсимликлар ва ҳайвонот дунёсини муҳофаза қилиш ишларига эътибор кучайтирилмоқда.

ҚЎРИҚХОНАЛАР КЕЗИБ...

Овчилик хўжаликларида

Республикамизда ҳайвон ва паррандаларни асраш, кўпайтириш борасида овлоқлар, сердарахт жойлар, тўқайзор ҳамда кўллардан иборат майдонларда қўриқхоналар ҳамда давлат заказниклари барпо этиш учун махсус қарорлар қабул қилинган. 1973 йилда республика ўрмон хўжалиги ходимлари ташаббуси билан Ўзбекистоннинг чакалакзор ва тўқайзор ерларида олтита давлат заказниги ҳамда қўриқхонаси барпо этилди. Ҳозир республикамизда 9 қўриқхона ва заказник мавжуд.

Қашқадарё областининг тоғлик районларидаги овчилик хўжаликлари учун ажратилган майдонлар камёб ҳайвонлар ҳамда ўсимликлар бой ҳисобланади. Жумладан, областнинг Мироқи район давлат заказниги Ҳисор тизма тоғлари этакларида жойлашган бўлиб, 35,3 минг гектар майдонни ўрмонзор ташкил этади. Бу ерда арчазор, бодомзор майдонлари узоқ йиллардан бери тоғ бағрини қоплаб ётибди. Ҳайвонот дунёси ҳам ўзига хос. Мироқи ўрмонларида архар, элик, Сибирь эчкиси, ёввойи чўчқа, бўрсиқ қуён, паррандалардан каклик, каптар, бургут, шунингдек, бўри, тулки, айиқларни учратиш мумкин.

Яқинда Зарафшон тизма тоғлари этакларидаги қарийб 16 минг гектар майдонни эгаллаб ётган Қизил сув тоғли — арчазор қўриқхонасида жониворлар рўйхатга олинди. Қўриқхонада 7 қор қоплони, 8 оқ панжали айиқ борлиги аниқланди. Тоғ эчкилари, сиртлонлар, бўрсиқлар, тоғ сувсари, жайра, какликлар, қорақўзан кўпайганлиги маълум бўлди. Қўриқхонада арча ва бошқа дарахтларнинг турлари ҳам рўйхатга олиб қўйилди.

Республика қўриқхоналарини кўздан кечирганда ҳамон онда-сонда бўлса-да ов қилиш қоидаларини бузиб, ҳайвонот ва ўсимликлар дунёсига нисбатан шафқатсиз кишилар борлиги кўзга ташланди. Чунончи, шу йил июнь ойида Нурота қўриқхонасида қоидабузарлардан бири архарни руҳсатсиз отганлиги аниқланган эди. Шунингдек, Фориш район давлат заказнигида сидқидилдан меҳнат қилишаётган табиат қўриқчилари М. Муродов билан М. Бозоровлар «табиатсеварлар»дан айримлари иккита архарни ўлжа олишганлигини маълум қилишганди. Яккабоғдаги тоғ-овчилик хўжалигида ҳам «азаматлар» айиқни нишонга олишган экан. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Ҳайвон-у қушларга бундай мурувватсиз кишиларнинг борлигига ҳайрон қоласан киши. Қўриқхоналар, давлат заказникларининг борлиги, уларда ноёб ҳайвонлар, қушлар ва ўсимликлар хўжакўрсинга асралаётгани ёки муҳофаза қилинаётгани йўқ-ку ахир. Бундай бебошлик билан табиатга нисбатан муомалада бўлиш орқасида тури саноқли бўлиб қолган баъзи жониворларни бир умрга тугатиб юбориш мумкин-ку. Ўсимликлар ва ҳайвонот дунёсини муҳофаза қилиш давлат аҳамиятига молик бўлиб, ўрмон хўжаликларида меҳнат қилаётган қўриқчилар қатори овчилар ва жамоатчилик бунда бевосита ёрдам беришлари керак.

Қиш-қировли кунлар бошланди. Бундай кезларда кўпгина паррандалар ва туёкли ҳайвонлар инсон меҳрига муҳтож бўладилар. Ҳозирги вақтда овчилик хўжаликларида ҳайвонот дунёси қишловни яхши ўтказиши учун турли тадбирлар кўрилмоқда Дарахтларда қушларга дон солинадиган тахтачаларга, очиқ майдонлардаги ем-хашак учун охурларга озуқа ташилмоқда. Хуллас, республикамиз қўриқхоналарида сақланаётган ҳайвонларни баҳоргача авайлаб-асраш овчилик хўжалиги ходимларининг биринчи галдаги вазифаси бўлиб турибди.

О. АБЗАЛОВ,
Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ўрмон хўжалиги Давлат комитетининг овчилик ва табиатни муҳофаза қилиш ишлари бошқармаси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000 ГСП Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 * ТЕЛЕФОНЛАР Коммутатор — 330249 дан 330258 гача Эълонлар — 338142.

Р. — 02890. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Б. — 301.